

Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Somonino na lata 2018-2021
z perspektywą na lata 2022-2025
za lata 2018-2019

Zamawiający:

Gmina Somonino
Urząd Gminy Somonino
ul. Ceynowy 21
83-314 Somonino

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Wagrowska 2/207
61-369 Poznań
www.greenkey.pl

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Somonino na lata 2018-2021
z perspektywą na lata 2012-2025
za lata 2018-2019**

Właściciel Firmy

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Andrzej Karkowski
mgr Joanna Masiota – Tomaszewska
Marta Hamulak

Spis treści

1.	WSTĘP	5
1.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	5
1.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	5
1.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA.....	6
1.4.	METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU.....	6
1.5.	OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT.....	7
2.	OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2018-2019 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE	8
2.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	8
2.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	11
2.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	16
2.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	17
2.4.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	17
2.4.2.	WODY PODZIEMNE	23
2.5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	24
2.5.1.	JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ.....	25
2.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE.....	25
2.7.	GLEBY	26
2.8.	GOSPODARKA ODPADAMI	30
2.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE.....	34
2.10.	POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	38
3.	ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY SOMONINO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2018 R. DO 31 GRUDNIA 2019 R.	39
4.	ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY SOMONINO W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	62
5.	ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI REALIZOWANYMI NA POZIOMIE POWIATOWYM	63
6.	OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ.....	63
7.	TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	64
8.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	67
9.	ZASADY DALSZEGO MONITORINGU.....	69
	SPIS TABEL	71
	SPIS RYCIN	71

Wykaz skrótów:

BDL – Bank Danych Lokalnych,
Dz. U. – Dziennik Ustaw,
GIOŚ – Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
GUS – Główny Urząd Statystyczny,
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych,
JCW – Jednolita Część Wód,
JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,
JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych,
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
N - azot ogólny,
NH₄ – amon,
NO_x - tlenki azotu w spalinach samochodowych,
OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza,
OZE – Odnawialne Źródła Energii,
PGW Wody Polskie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PLB, PLH – krajowe Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków otrzymały kod zaczynający się od liter PLB, gdzie „PL” oznacza że teren znajduje się w Polsce, natomiast „B” po angielsku „birds” oznacza ptaki. Polskie Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk posiadają natomiast kod PLH gdzie „H” po angielsku „habitat” oznacza siedlisko.
ppk – punkt pomiarowo – kontrolny,
PPD, PSD – poniżej stanu dobrego (jakość wód powierzchniowych),
P - fosfor ogólny,
PM 10 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 10 µm,
PM 2,5 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 µm,
PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska,
PEM – pola elektromagnetyczne,
PIG-PIB - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy,
POŚ – Program Ochrony Środowiska,
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
PWIS – Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny,
RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
RLM – równoważna liczba mieszkańców,
RPO – Regionalny Program Operacyjny
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,
S.A. – Spółka akcyjna,
SO₂ – dwutlenek siarki,
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska,
ZDR – Zakład Dużego Ryzyka,
ZZR – Zakład Zwiększonego Ryzyka.

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Somonino.

1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” przyjętej jako Załącznik do Uchwały Nr III/16/2018 Rady Gminy Somonino z dnia 19 grudnia 2018 r.

W harmonogramie realizacyjnym raportowanego dokumentu zapisano następujące cele ekologiczne:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - Dotrzymanie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego,
2. Zagrożenia hałasem:
 - Poprawa jakości stanu akustycznego środowiska,
3. Pola elektromagnetyczne:
 - Ochrona ludności przez zagrożeniami pól elektromagnetycznych,
4. Gospodarowanie wodami:
 - Zapobieganie zagrożeniom powodziowym,
 - Dobra jakość wód i ich ochrona,
5. Gospodarka wodno – ściekowa:
 - Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
6. Zasoby geologiczne:
 - Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi,
7. Gleby:
 - Ochrona gleb,
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
 - Rozwój systemu gospodarki odpadami,
9. Zasoby przyrodnicze:
 - Ochrona zasobów przyrodniczych,
10. Zagrożenia poważnymi awariami:

- Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

Raport uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Niniejszy raport nawiązuje również do wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. Raport wykonano w ten sposób, aby prezentowane dane mogły stanowić podstawę do opracowania nowego programu ochrony środowiska dzięki rzeczowej i merytorycznej ocenie stanu środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury komunalnej związanej z ochroną środowiska.

1.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska przyrodniczego człowieka oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające opcje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”.

Ważne jest, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Somonino opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

1.4. METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport wynika z treści przyjętej w Programie. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w raportowanym dokumencie.

W celu opracowania niniejszego raportu skorzystano z danych zawartych w sprawozdaniach z budżetu Gminy Somonino, a także danych pozyskanych od jednostek i instytucji działających na tym terenie.

Do opisu stanu środowiska wykorzystano przede wszystkim dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Ważnym źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej były informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny.

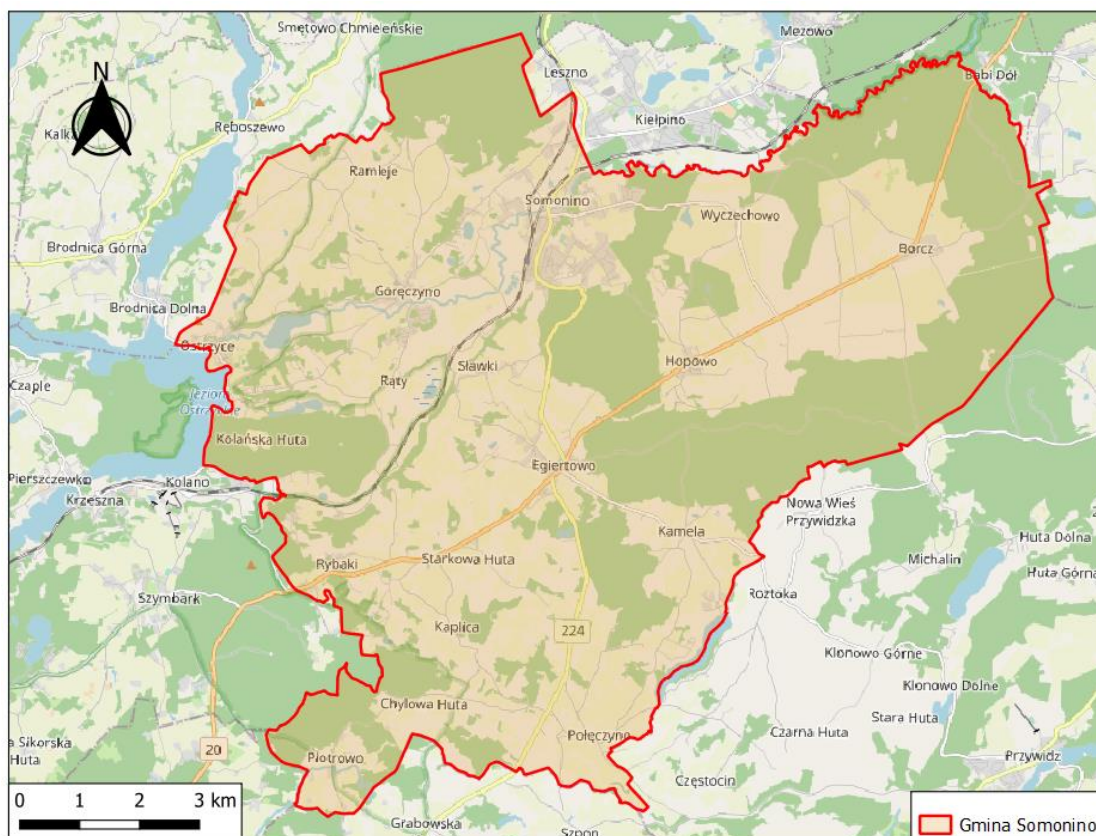
W dokumencie wykorzystano informacje dostępne w publikacjach instytucji działających w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Somonino oraz danych literaturowych.

1.5. OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT

Raport dotyczy Gminy Somonino, którą zgodnie z danymi GUS:

- w dniu 31.12.2018 r. zamieszkiwało 10 727 osób,
- w dniu 31.12.2019 r. zamieszkiwało 10 814 osób.

Powierzchnia Gminy Somonino wynosiła 11 211 ha.

Ryc 1. Mapa Gminy Somonino i okolic
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PRG

2. OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2018-2019 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE

2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych, a także wymaganego zakresu wykonywanych badań.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM₁₀.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów: dopuszczalnych, docelowych lub celu długoterminowego w powietrzu. Substancje te zostały wybrane ze względu na powszechność występowania i szkodliwość dla zdrowia ludzkiego i roślin.

Głównym źródłem zanieczyszczeń w Gminie Somonino jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Głównym problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Problem jest szczególnie widoczny w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni. Podobny problem może występować również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia.

W przypadku NO₂ istotny jest też udział zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju.

Według tego podziału w województwie pomorskim wydzielono 2 strefy: aglomerację trójmiejską i strefę pomorską. Gmina Somonino należy do strefy pomorskiej.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy.

Gmina Somonino **znajduje się w obszarach przekroczeń** w strefie pomorskiej w rocznych ocenach jakości powietrza biorąc pod uwagę:

- Benzo(a)piren - ze względu na stężenie średnie roczne w pył zawieszonym PM10 - w całym okresie sprawozdawczym w latach 2018-2019;
- O₃ - ze względu na poziom celu długoterminowego biorąc pod uwagę kryterium ochrony roślin - w całym okresie sprawozdawczym w 2019 r.;
- O₃ - ze względu na poziom celu długoterminowego biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia - w 2019 r.;

Bazując na danych GIOŚ w wyniku modelowania matematycznego, przekroczenia pyłów PM10 bezpośrednio w granicach gminy nie zostały wykazane, jednak stwierdzono je w strefie pomorskiej traktowanej jako całość.

Ze względu na brak stacji pomiarowej jakości powietrza w strukturach GIOŚ na terenie Gminy Somonino należy bazować na danych dla całej strefy pomorskiej, w skład której wchodzi Gmina. W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie pomorskiej w latach 2018-2019.

Dane zaprezentowano w ujęciu poszczególnych lat biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2018-2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa	
	2018 r.	2019 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony) - II faza	C1	A1
PM 10 (pył zawieszony)	C	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C
As (arsen)	A	A
Cd (kadm)	A	A
Ni (nikiel)	A	A
Pb (ołów)	A	A
O ₃ dc (ozon) – poziom docelowy)	A	A
O ₃ dt (ozon) – poziom długoterminowy)	D2	D2

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas: **klasa A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych, **klasa B** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji, **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny albo przekraczają poziomy docelowy.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas: **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego, **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla pyłu zawieszonego PM2,5 i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy: A1 i C1. **Klasa A1** oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II, **klasa C1** - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2018-2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Klasyfikacja wg rodzajów zanieczyszczeń			
		O3 (dc)	O3(dt)	NO2	SO2
Strefa pomorska	2018	A	D2	A	A
	2019	A	D2	A	A

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, objaśnienia oznaczeń literowych takie same jak w poprzedniej tabeli

Gmina przyznała dotacje dla mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ogrzewania budynków/termomodernizacji/OZE:

- 2018 r.: program „Czyste Powietrze” realizowany wyłącznie za pośrednictwem WFOŚiGW w Gdańsku (z informacji uzyskanych wymian 7 szt. kopciuchów na ekologiczne źródło ciepła);
- 2019 r.: program „Czyste Powietrze” realizowany wyłącznie za pośrednictwem WFOŚiGW w Gdańsku (udzielono pomocy 13 wnioskodawcom w zakresie pomocy z programem „Czyste Powietrze”).

Realizacja zadań przebiega nie tylko na szczeblu gminnym, ale również powiatowym i wyższych szczeblach. Prowadzono zadania polegające na działaniach naprawczych ograniczających zanieczyszczenie powietrza oraz ograniczenie emisji gazów i pyłów do powietrza:

1. określanie w pozwoleniach na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza i zgłoszeniach instalacji obowiązku do minimalizacji wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza oraz nakładanie obowiązku do pomiarów emisji;
2. tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego w ramach przebudowy dróg przebiegających przez teren Gminy Somonino;
3. bieżące remonty i modernizacja dróg w granicach Gminy Somonino (redukcja emisji powierzchniowej zanieczyszczeń).

Dystrybutorem gazu w Gminie Somonino jest Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział Gazowniczy w Gdańsku. W Gminie w latach 2018-2019 nie realizowano znaczących działań o charakterze proekologicznym.

Wg GUS w Gminie Somonino na dzień 31 grudnia 2018 r. funkcjonowało 16 928 m czynnej sieci gazowej, a na dzień 31 grudnia 2019 r. 18 145 m.

Na terenie Gminy Somonino nie funkcjonuje zorganizowana sieć ciepłownicza.

Budynki ogrzewane są w ramach centralnego systemu ogrzewania głównie węglem, ekogroszkiem oraz nieelicznie olejem opałowym, energią elektryczną, pompami ciepła oraz gazem z własnego zbiornika.

Działaniami zmierzającymi do poprawy jakości powietrza powinny być:

- systematyczne przeprowadzanie działań termomodernizacyjnych budynków co przekłada się na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło,
- wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania odpadów w paleniskach domowych,
- ograniczenie emisji liniowej (z dróg),
- usprawnienie ruchu, w celu zmniejszenia emisji spalin, budowa ścieżek rowerowych,
- rozwój technologii energooszczędnych,
- zwiększanie udziału OZE
- budowa sieci gazowej,
- budowa zorganizowanych systemów ciepłowniczych (np. w budynkach wielorodzinnych) oraz wymiana źródeł ogrzewania.

2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Obsługę komunikacyjną zapewnia droga krajowa nr 20, która według GDDKiA (Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad) ma długość na terenie Gminy Somonino wynoszącą 15,081 km. Ogólna ocena stanu technicznego ww. odcinka drogi według diagnostyki stanu nawierzchni ocenia się jako pożądany, nie wymagający zabiegów modernizujących lub powierzchniowych. Droga przebiega przez Gminę Somonino od jej południowo zachodniej granicy przy miejscowości Rybaki przez miejscowości Starkowa Huta, Egiertowo, Wyczechowo, Borch aż do północno wschodniej granicy. W okresie lat 2018-2019 nie były prowadzone działania w zakresie zadań proekologicznych. W Gminie Somonino nie występują drogi ekspresowe.

Istnieje jedna droga wojewódzka nr 224 przebiegająca południkowo od granicy Gminy Somonino niedaleko miejscowości Połączyno przez miejscowości Jekmuca, Egiertowo, Graniczny Dwór aż do granicy Gminy w miejscowości Somonino i ostatecznie dociera do Leszna zaraz za granicą Gminy. W Gminie długość drogi wojewódzkiej wynosi 12,61 km.

Tabela 3. Długość i ocena stanu aktualnego dróg wojewódzkich na terenie Gminy Somonino

Lp.	Nr drogi	Pikietaż		Długość [km]	Nazwa odcinka	Stan nawierzchni
		od km	do km			
1.	224	45+400	45+950	0,550	Kiełpino (skrzyżowanie z DP1924 wiadukt kolejowy Somonino	zadowalający
2.		45+950	48+900	3,377	Przejście przez miejscowość Somonino	dobry
3.		48+900	51+977	3,077	Skrzyżowanie Sarni Dwór – Egiertowo	zadowalający
4.		51+977	57+583	5,606	odcinek Egiertowo – Grabowska Huta	zadowalający

Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku

Połączenia lokalne realizowane są na drogach powiatowych o łącznej długości 16 498 km i gminnych o łącznej długości 183,214 km. Drogi są w zależności od odcinka i lokalizacji zróżnicowane względem natężenia ruchu i stanu technicznego. Na drogach powiatowych nie prowadzi się pomiarów natężenia ruchu, a modernizacja prowadzona jest w miarę potrzeb oraz możliwości finansowych.

Tabela 4. Zestawienie kategorii dróg występujących w Gminie Somonino

Kategoria drogi	Liczba sumowanych dróg	Długość [km]	Powierzchnia [tys. m ²]
Gminna	177	183,214	620,832
Inna	2	0,105	0,165
Krajowa	1	15,075	0,000
Powiatowa ¹	3	16,498	brak danych
Wojewódzka	1	11,799	0,000

Źródło: Urząd Gminy Somonino z aktualizacją danych dot. dróg powiatowych z Zarządu Dróg Powiatowych w Kartuzach

Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach zgodnie z przeglądem dróg powiatowych za 2021 r. wyznaczył długości dróg powiatowych przebiegających przez Gminę Somonino. Dokładne informacje przedstawione zostały w kolejnej tabeli.

Tabela 5. Długość dróg powiatowych na terenie Gminy Somonino

Lp.	Kategoria drogi	Droga	Długość w gminie [m]
1.	Powiatowa	1925G	2 341
2.	Powiatowa	1923G	7 256
3.	Powiatowa	1922G	3 114
4.	Powiatowa	1933G	3 787
suma długości dróg powiatowych			16 498

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach

Ocena ogólna stanu nawierzchni dróg powiatowych na terenie Gminy Somonino w bazie danych Zarządu Dróg Powiatowych w Kartuzach obliczona została na podstawie wskaźników: stanu spękań, stanu powierzchni, głębokości kolein i równości podłużnej. Poniżej przedstawiony został udział dróg należących do odpowiedniej klasy oceny ogólnej stanu nawierzchni dróg.

Tabela 6. Ocena stanu dróg powiatowych w Gminie Somonino

Lp.	Klasa	Udział [%]
1.	A	58
2.	B	36
3.	C	6
4.	D	0

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach

¹ Dane dotyczące dróg powiatowych przekazane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach

² JCWP – (Jednolite Części Wód Powierzchniowych) oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kartuzach planuje w Gminie Somonino następujące działania o charakterze proekologicznym na lata 2022-2029:

- Nasadzenie 23 szt. drzew w 2022 r.;
- Rozbudowa drogi powiatowej 1923G wraz z budową kładki dla rowerzystów w miejscowościach Sławki-Goręczyno – ścieżka rowerowa o długości 91 mb wraz z kładką;
- Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1922G Ostrzyce-Wierzycza o długości 474 mb.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku w latach 2018-2019 nie prowadził monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Somonino dlatego brak informacji w tym zakresie.

Wobec braku pomiarów hałasu odniesiono się do natężenia ruchu pojazdów, które jest głównym generatorem hałasu drogowego dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach bardzo dynamiczny przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost powierzchni terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Głównymi Pomiarami Ruchu Drogowego na terenie Gminy Somonino objęte są drogi Krajowe i Autostrady. GPR przeprowadzane są co 5 lat. Najnowszy Generalny Pomiar Ruchu był zapowiedziany na rok 2020 lecz ze względu na pandemię COVID pomiar został dokończony w 2021 r. W tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg krajowych na terenie Gminy Somonino (wg GPR 2020/2021, GPR 2015 i GPR 2010). W poniższej tabeli uwzględniono nazwy odcinków pomiarowych z najnowszego GPR 2020/2021 ze względu na nieznaczne zmiany w nazwach w GPR w poszczególnych latach.

Tabela 7. Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego dla dróg krajowych na terenie Gminy Somonino wg GPR 2010, 2015 i 2020/2021 r. celem porównania zachodzących zmian

Nr drogi	Odcinek pomiarowy	Rok pomiaru (GPR)	Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem (pojazdów na dobę)	Motocykle	sam, osobowe, mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	sam. ciężarowe		suma pojazdów ciężarowych	udział ruchu ciężarowego [%]	Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.				
DW 224	Kartuzy /Gr. Miasta/ - Egiertowo /DK20/	2020/2021	9903	124	8921	512	140	170	310	3,13	30	6
		2015	8678	104	7784	538	113	87	200	2,30	42	9
		2010	6989	84	6010	587	154	84	238	3,41	49	21
DW 224	Egiertowo /DK20/ - Nowa Karczma /DW221/	2020/2021	2643	19	1994	452	63	105	168	6,36	6	2
		2015	2308	18	1891	210	78	99	177	7,67	5	7
		2010	2425	24	1885	262	116	119	235	9,69	17	2
DK 20	Kościerzyna /obwodnica (w.wieżyca)/ - Egiertowo/ ul. Kartuska (DW224)/	2020/2021	11074	53	9152	993	171	659	830	7,50	38	8
		2015	10016	63	7958	986	362	579	941	9,39	65	3
		2010	8292	36	6552	782	165	678	843	10,17	77	2
DK 20	Egiertowo/ ul. Kartuska (DW224)- Żukowo/ ul. Gdańska (DW211)/	2020/2021	12284	78	10312	1031	185	609	794	6,46	44	25
		2015	10278	55	8307	881	300	669	969	9,43	60	6
		2010	9642	61	7804	757	225	708	933	9,68	78	9

Źródło: wyniki GPR 2010, GPR 2015 i GPR 2020/2021, nazewnictwo z GPR 2020/2021

Przez Gminę Somonino przebiega 177 dróg gminnych o łącznej długości 183,214 km i powierzchni 620,832 tys. m². W Gminie dominują drogi o nawierzchni masy bitumicznej, której udział długości względem pozostałych dróg w Gminie wynosi 39,98 % a suma długości 64,871 km. Na drogach gminnych nie prowadzi się pomiarów natężenia ruchu, a modernizacja prowadzona jest w miarę potrzeb oraz możliwości finansowych.

Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach poinformował że w Gminie Somonino występują 4 drogi powiatowe: 1925G, 1923G, 1922G i 1933G o łącznej długości 16,498 km.

W Gminie Somonino ZDP Kartuzy, w latach 2018–2019 przeprowadziło następujące działania o charakterze proekologicznym:

1. wykonanie chodników z kostki prefabrykowanej na drodze:
 - droga 1933G, miejscowość Egiertowo 150 mb – kwota brutto: 56 428,59 zł – 2018 r.;
 - droga 1933G, miejscowość Kamela, długość 280 mb – kwota brutto: 116 248,95 zł (dofinansowanie z Gminy Somonino w kwocie 60 000,00 zł) – 2019 r.;
2. wykonanie ścieżki rowerowej w pasie drogi 1923G Ostrzyce – Goręczyno – Somonino, długość 3 827,40 mb (Inwestor Gmina Somonino) – kwota brutto: 2 866 440,45 zł – 2018 r.;

W Somoninie znajduje się stacja kolejowa, przez którą przebiegają:

- linia kolejowa nr 201 – z Nowej Wsi Wielkiej do Gdyni Portu - trasa magistrali węglowej o bardzo istotnym znaczeniu w przewozie osób i towarów dlatego wzdłuż trasy podczas ruchu pociągów mogą pojawiać się uciążliwości związane z hałasem,
- linia kolejowa nr 214 – z Somonina do Kartuz – trasa obsługująca ruch osobowy o znaczeniu regionalnym.

W 2019 r. GIOŚ przeprowadził generalny pomiar hałasu kolejowego na obszarze województwa pomorskiego w tym na terenie miejscowości Somonino przy Osiedlu Nad Radunią 6.

Tabela 8 Wyniki pomiaru hałasu kolejowego w Gminie Somonino

Źródło hałasu i data pomiaru	Natężenie ruchów pociągu		Zmierzony poziom dźwięku [dB]		Dopuszczalny poziom dźwięku [dB]	
	dzień	noc	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
Linia kolejowa nr 201 – odcinek Somonino – Gdańsk Osowa, kilometr: 165,53 data: 06-07.08.2019	18	4	46,3	43,6	61	56

Źródło: Własne na podstawie GIOŚ – Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa pomorskiego w roku 2019

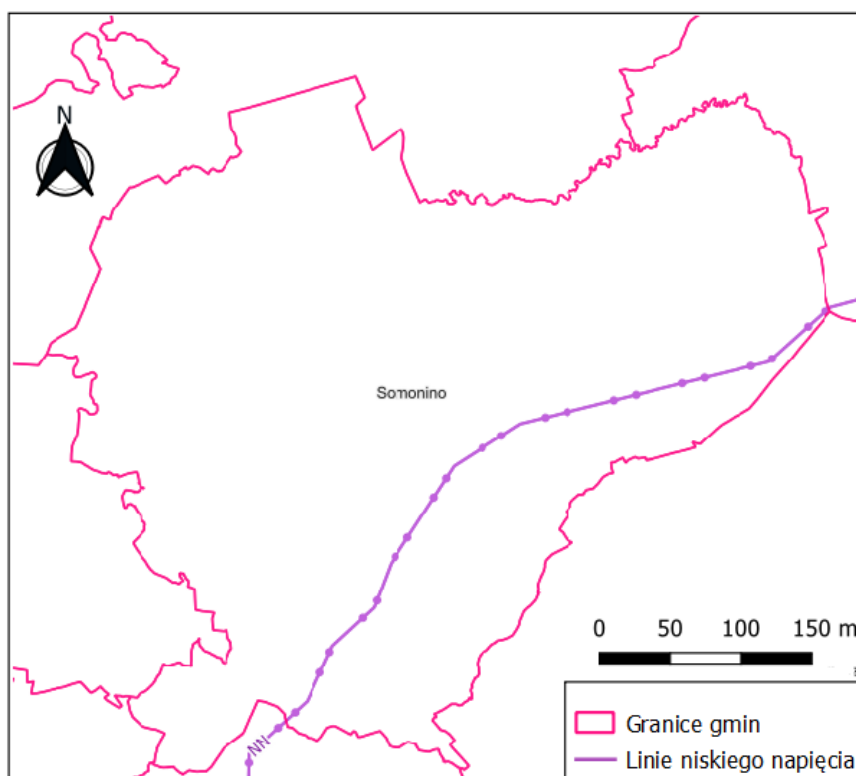
Poziom dźwięku hałasu kolejowego na terenie Gminy Somonino nie został przekroczony co wykazują badania przeprowadzone przez GIOŚ. Według wyników badań za dnia zmierzony poziom dźwięku wyniósł 46,3 dB na dopuszczalny poziom dźwięku

wynoszący 61 dB. W trakcie nocy zmierzony poziom wyniósł 43,6 dB, gdzie dopuszczalny poziom wynosi 56 dB.

2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne. Jednak jeśli są one odpowiednio usytuowane względem budynków użytkowanych przez mieszkańców to nie stanowią zagrożenia.

Z roku na rok następuje niewielka poprawa stanu technicznego stacji w zakresie ogólnobudowlanym oraz obwodach pierwotnych, wtórnych i w zakresie telemechaniki. Wzmoczone działania prewencyjne i remontowe oraz konsekwentna polityka rzetelnie prowadzonych prac eksploatacyjnych i modernizacyjnych spowodowały, w ostatnich latach, wzrost niezawodności GPZ-tów w sieci ENERGA-OPERATOR SA. Zanotowano mniej awarii, ale nie można wykluczyć ich całkowicie. Awaryjność urządzeń energetycznych nie odbiegała od ogólnie przyjętych standardów.

Ryc. 2. Sieć elektroenergetyczna linii niskiego napięcia na terenie Gminy Somonino

Źródło: mapy.geoportal.gov.pl

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi badania natężenia promieniowania elektromagnetycznego. Na terenie Gminy Somonino zostało wykonane jedno badanie w miejscowości Somonino przy ul. Siemiana w 2019 r. Wartość natężenia PEM w V/m wyniosła 0,47, gdzie poziom dopuszczalny w 2019 r. wynosił 7 V/m.

Zgodnie z zaprezentowanymi wynikami nie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnego poziomu PEM. Dlatego nie ma podstaw do wskazania, że istnieje zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych. Co więcej, należy wyjaśnić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Ochrona człowieka przed potencjalnymi skutkami promieniowania polega przede wszystkim na separacji przestrzennej terenów mieszkalnictwa oraz terenów związanych z wielogodzinnym lub stałym pobytem ludzi.

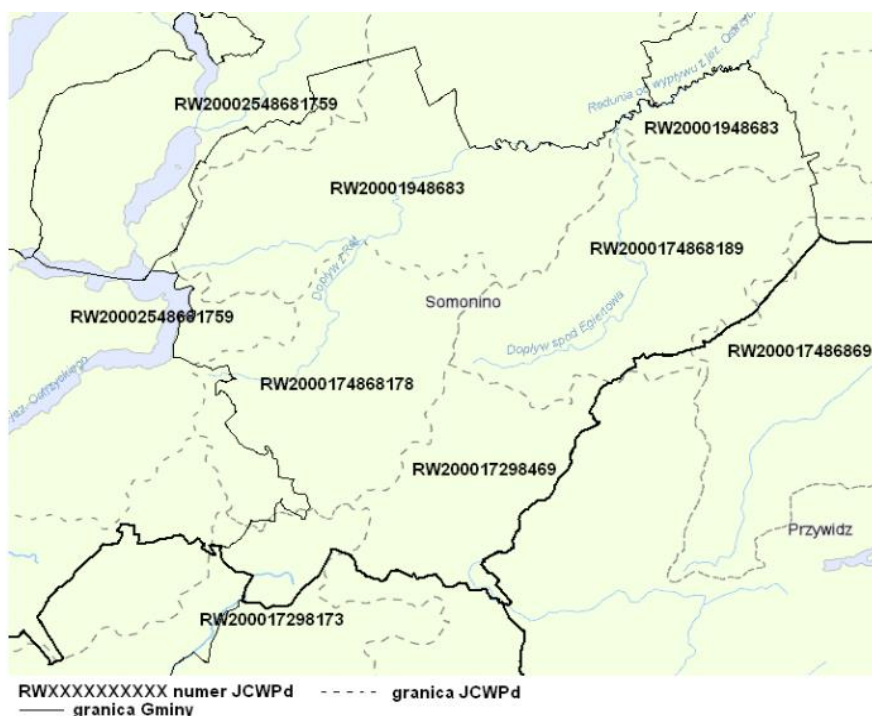
2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Somonino położona jest w obszarze dorzecza Dolnej Wisły, w regionie wodnym Dolnej Wisły. Obszarem administruje Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku działający w strukturach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W granicach Gminy Somonino występuje siedem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek. Nie występują: JCWP jezior, JCWP przybrzeżne lub JCWP² przejściowe.

² JCWP – (Jednolite Części Wód Powierzchniowych) oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych

**Ryc 3. Sieć hydrograficzna Gminy Somonino na tle
Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Geoportal.kzgw.gov.pl/imap

Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zaprezentowano w tabeli.

Tabela 9. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Somonino ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Stan wód	Czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych?
Jednolite Części Wód Powierzchniowych - rzeczne				
1.	Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzycko do wypływu z jez. Zagnanie	RW200017298173	zły	zagrożona Przedłużenie terminu osiągnięcia celu - brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Stan wód	Czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych?
				mógł być osiągnięty do roku 2021.
2.	Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą	RW200017298469	zły	niezagrożona
3.	Dopływ z Rął	RW2000174868178	dobry	niezagrożona
4.	Dopływ spod Egiertowa	RW2000174868189	dobry	niezagrożona
5.	Reknica	RW200017486869	dobry	niezagrożona
6.	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki	RW20001948683	zły	niezagrożona
7.	Radunia do wypływu z jez. Ostrzyckiego	RW20002548681759	dobry	niezagrożona

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911)

Dane dotyczące oceny jakości wód w granicach JCWP zawiera Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911).

W Planie określono czy dana JCWP jest w dobrym czy złym stanie oraz czy zagrożone jest osiągnięcie celów środowiskowych przewidzianych dla tych JCWP. W formie tabelarycznej przedstawiono wszystkie dane.

Tabela 10. Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Somonino

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Cele środowiskowe	
		Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
Jednolite Części Wód Powierzchniowych - rzeczne			
1.	Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzycko do wypływu z jez. Zagnanie	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
2.	Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
3.	Dopływ z Rął	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
4.	Dopływ spod Egiertowa	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
5.	Reknica	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
6.	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
7.	Radunia do wypływu z jez. Ostrzyckiego	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967)

W granicach Gminy położony jest obszar szczególnego zagrożenia powodzią. Ponadto dla pozostałej części terenu opracowano obszary mapy zagrożenia powodziowego, jednak nie obejmują one dużych terenów. Gmina Somonino nie jest zlokalizowana w zasięgu obszarów zagrożonych podtopieniami. Zasięg obszarów szczególnego zagrożenia oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi przedstawiono na rycinie.

Ryc 4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – rzeczne

Źródło: www.somonino.e-mapa.net

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Poniżej przedstawiono wyniki monitoringu wód powierzchniowych Gminy Somonino badanych w latach 2014 - 2019. Należy jednak zauważyć, że przedstawiono dane dotyczące zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujące przynajmniej częściowo obszar gminy. Natomiast sam punkt monitoringowy może znajdować się poza jej granicą administracyjną. Odniesiono się w szczególności do lat 2018-2019 będących przedmiotem niniejszego raportu jednak z uwagi na częściowy brak badań przeprowadzonych w latach 2018-2019, zamieszczone zostały wartości z najnowszych badań. Ze względu na występowanie ocen obejmujących szerszy zakres lat, podano pełne dane wielolecia – podobnie prezentuje je GIOŚ.

Wyniki monitoringu przedstawiono w tabeli.

Tabela 11. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek i Jezior obejmujących swym zasięgiem Gminę Somonino

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów						Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych				
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa			
Jednolite Części Wód Powierzchniowych - rzeczne											
1.	Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie RW200017298173	Wierzyca - Sarnowy	2019	V	2019	II	2019	>II	II – dobry stan	poniżej dobrego	zły
2.	Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą RW200017298469	Wietcisa - Lubieszyn	2019	III	2018	I	2018	I	III – umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
3.	Dopływ z Rąk RW2000174868178	Dopływ z Rąk - Rąty	2019	III	2019	IV	2019	>II	III- umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
4.	Dopływ spod Egiertowa RW2000174868189	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Reknica RW200017486869	Reknica - Babi Dół	2019	III	2018	I	2018	I	III- umiarkowany potencjał	poniżej dobrego	zły
6.	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki RW20001948683	Radunia - Lniska	2018	II	2015	>1	2018	II	II –dobry potencjał	dobry	dobry
7.	Radunia do wypływu z jez. Ostrzyckiego RW20002548681759	Dopływ – Radunia (Brodno Wielkie)	2019	II	2019	I	2019	II	II - dobry stan	poniżej dobrego	zły

Źródło: dane GIOŚ. Zakres danych:

Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela

Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela

dostępnych na <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

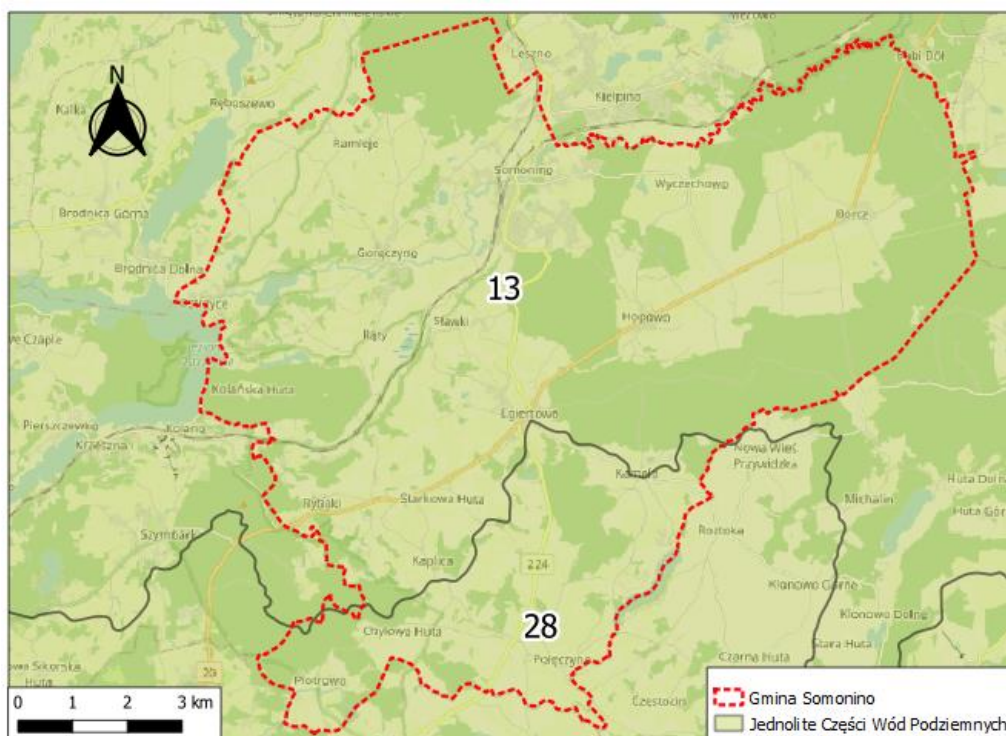
Zastosowano skalę zgodnie z zasadami przewidzianymi poniżej.

Klasa elementów biologicznych				Stan/potencjał ekologiczny				Klasa elementów fizykochemicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
I	b. dobry	maksym.	I	I	b. dobry	maksym.	II	I	b. dobry	maksym.	I
II	dobry		II	II	dobry		II	II	dobry		II
III	umiarkowany		III	III	umiarkowany		III	PSD	poniżej dobrego		PPD
IV	słaby		IV	IV	słaby		IV	Rodzaj JCW			
V	zły		V	V	zły		V	naturalna	sztuczna lub silnie zmodyfikowana		

Stan chemiczny			Klasa elem. hydromorfologicznych			
DOBRY	stan dobry		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
PSD śr	poniżej stanu dobrego	przekroczył stęż. średniorocz.	I	b. dobry	maksym.	I
PSD max		przekroczył stęż. maksym.			dobry	II
PSD		przekroczył stęż. śred. i maks.				

2.4.2. WODY PODZIEMNE

Obszar Gminy Somonino położony jest w zasięgu **Jednolitych Części Wód Podziemnych** o numerach 28 i 13. Dane dotyczące jakości wód podziemnych na terenie Gminy Somonino pozyskano na podstawie analizy mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary prezentowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w portalu www.mjwp.gios.gov.pl.

Ryc 5. Granice Jednolitych Części Wód Podziemnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG-PIB

Zgodnie z monitoringiem diagnostycznym badano **stan chemiczny i ilościowy** JCWPd. Mógł on zostać określony jako **dobry lub słaby**. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dostępne są dane za lata: 2016 i 2019.

Stan chemiczny i ilościowy wszystkich JCWPd w 2019 r. oraz w 2016 r. określono jako dobry.

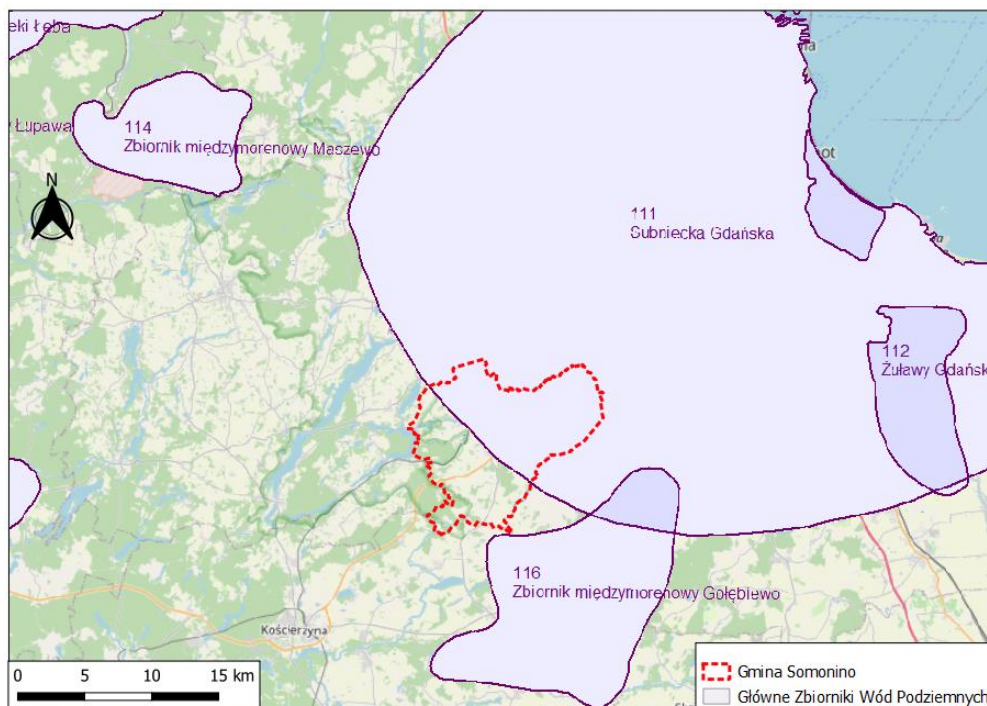
Tabela 12. Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obejmujących Gminę Somonino – dane za lata 2016 i 2019

Numer JCWPd	Stan chemiczny		Stan ilościowy	
	2016 r.	2019 r.	2016 r.	2019 r.
JCWPd nr 13	dobry	dobry	dobry	dobry
JCWPd nr 28	dobry	dobry	dobry	dobry

Źródło: dane GIOŚ w oparciu o www.mjwp.gios.gov.pl

Na terenie Gminy Somonino nie zostały ulokowane żadne punkty badań monitoringu wód podziemnych, z tego powodu nie ma wyników badań dla Gminy

Gmina Somonino położona jest na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych (GZWP) nr 111 - Subniecka Gdańska. Obszar GZWP, na którym leży Gmina Somonino przedstawiono na rycinie poniżej.

**Ryc. 6. Zasięg Głównych Zbiorników Wód Podziemnych
na tle granic Gminy Somonino**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSH.

2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Poniżej przedstawiono dane w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej zgodnie z informacjami **Głównego Urzędu Statystycznego** za lata 2018-2019.

Zgodnie z danymi GUS wg stanu na 31.12.2019 r. odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej wynosił 99,9 % i nie zmieniał się w okresie sprawozdawczym. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej na koniec 2019 r. wyniosła 151,0 km, a do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania prowadziło 3 034 przyłączy wodociągowych (znaczący wzrost liczby przyłączy w okresie sprawozdawczym).

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca było na podobnym poziomie w latach 2018-2019 i wyniosło odpowiednio 31,1 m³ i 31,9 m³.

Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej wyniósł 76,4 % wg stanu na 31.12.2019 r. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na koniec 2018 r. wyniosła 89,5 km wobec 92,6 km na koniec 2019 r. co świadczy o znaczącym rozwoju sieci kanalizacyjnej w opisywanym okresie.

Zmniejszyła się jednak objętość ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną: z 291,2 tys. m³ w 2018 r. do 259,1 tys. m³ w 2019 r. co należy obserwować, gdyż ścieki

mogą być zagospodarowywane w niewłaściwy sposób. Liczba przyłączy kanalizacyjnych na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 1841 sztuk.

Nieczystości ciekłe gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których liczba wyniosła 542 sztuki na koniec 2018 r. i 630 sztuk na koniec 2019 r. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła z 39 na koniec 2018 r. do 58 na koniec 2019 r.

W okresie sprawozdawczym prowadzono bieżącą kontrolę zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

2.5.1. JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ

Zadaniem **Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kartuzach (PPIS)** jest dokonanie oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie z obowiązującymi normami. Ocenę przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych wykonywanych przez PPIS w Kartuzach oraz przez producentów wody tj.:

1. Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Sp. z o.o. w Sławkach 1A, 83-314 Somonino.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kartuzach, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.), § 22 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), po przeanalizowaniu sprawozdań z badanych próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę za 2021 r. w miejscowościach:

- **Starkowa Huta** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Starkowa Huta, Połączyno, Kaplica, Egiertowo, Kamela;
- **Somonino** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Somonino, Sławki Dolne;
- **Rybaki** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Rybaki, Rąty, Ostrzyce (okolice Stolema);
- **Ramleje** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Ramleje, Ostrzyce, Dąbrowa
- **Hopowo** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Hopowo, Wyczechowo, Nowy Dwór, Borcz;
- **Egiertowo** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Egiertowo, Sławki, Kamela;
- **Goręczyno** i zaopatrującego w wodę miejscowości: Goręczyno, Rąty, Ramleje, Kaplica;

stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę z ww. miejscowości i zaopatrujących w wodę ww. miejscowościach

2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Zgodnie z danymi **Państwowego Instytutu Geologicznego** na terenie Gminy Somonino w latach sprawozdawczych istniało **eksploatowane złożo torfu** o nazwie Kaplica-Połączyno. Prócz tego istnieje 5 innych nieeksploatowanych złóż piasku i żwiru oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Należy pamiętać, że jakakolwiek eksploatacja złóż powoduje duże zmiany w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania (grunty zdewastowane i zdegradowane).

Wyeksploatowane złoża poddawane są rekultywacji terenu, gdzie Starosta ustala kierunki i warunki przeprowadzenia rekultywacji i zagospodarowania terenu, jak również uznaje rekultywację za zakończoną.

W okresie sprawozdawczym **Starosta Kartuski** dla terenu Gminy Somonino nie wydawał decyzji określających kierunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych lub decyzji uznających rekultywację za zakończoną. **Starosta Kartuski** poinformował również, że na terenie Gminy Somonino nie zarejestrowano obszarów zagrożonych ruchami masowymi oraz występowania historycznych miejsc zanieczyszczenia powierzchni ziemi w okresie sprawozdawczym.

2.7. GLEBY

Gleby narażone są na degradację głównie w związku z rozwojem sieci osadniczej i komunikacyjnej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gdańsku przeprowadza coroczne badania zasobności gleb w składniki pokarmowe, a wyniki przekazywane są rolnikom w celu dostosowania nawożenia do potrzeb. Poniżej dokonano zestawienia wyników badań prowadzonych w latach 2018-2019 na podstawie przebadanych próbek z terenu Gminy Somonino, które przedstawiono w formie wykresów słupkowych.

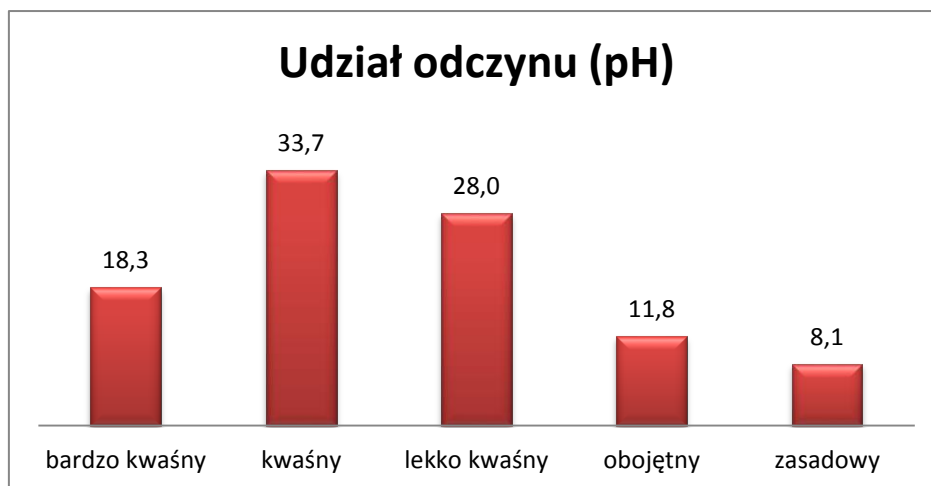
Tabela 13. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Somonino przebadanych w latach 2018-2019

Lp.	Oceniana kategoria	Liczba próbek	Udział (%)
1.	odczyn (pH)	bardzo kwaśny	45
		kwaśny	83
		lekko kwaśny	69
		obojętny	29
		zasadowy	20
2.	wapnowanie	konieczne	42
		potrzebne	40
		wskazane	46
		ograniczone	38
		zbędne	80
3.	fosfor	bardzo niska	32
		niska	54
		średnia	67
		wysoka	36
		bardzo wysoka	47
4.	potas	bardzo niska	32
		niska	90
		średnia	84

Lp.	Oceniana kategoria	Liczba próbek	Udział (%)
5.	magnez	wysoka	20
		bardzo wysoka	20
		bardzo niska	34
		niska	38
		średnia	123
		wysoka	27
		bardzo wysoka	24
6.	liczba gospodarstw	21	
7.	pow. przebadania (ha)	497,67	
8.	liczba próbek	246 – odczyn (pH), wapnowanie, potas, magnez, 234 - fosfor	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku

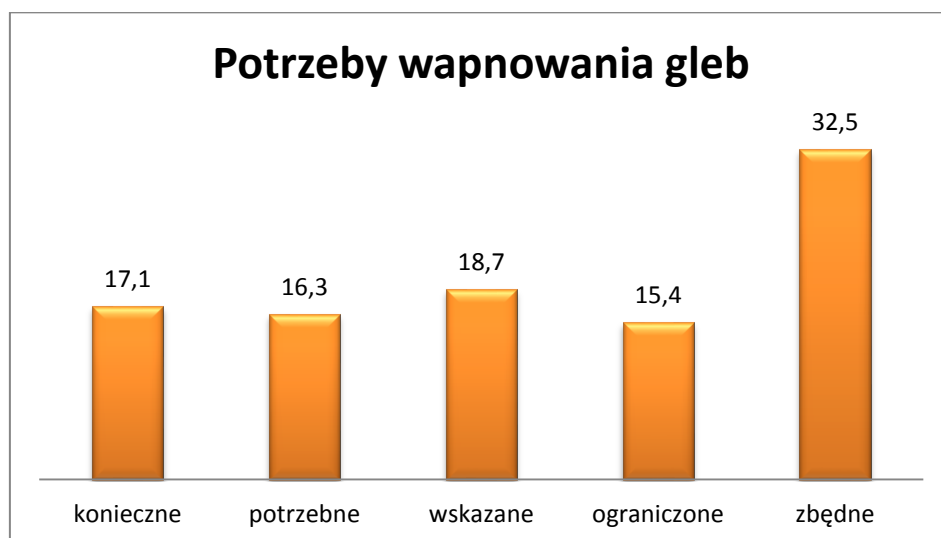
Wśród badanych próbek na terenie Gminy Somonino dominują gleby o odczynie kwaśnym (33,7 %) i lekko kwaśnym (28,0 %). Mało jest gleb o odczynie zasadowym i obojętnym. Należy zauważyć, że skutkiem zakwaszenia gleb jest utrudnione pobieranie przez rośliny podstawowych składników pokarmowych. Bardziej uaktywniają się toksyczne związki glinu, manganu i żelaza oraz wzrasta pobieranie metali ciężkich: ołowiu i kadmu. Prowadzi to do zmniejszenia plonów roślin uprawianych i pogorszenia jakości uzyskanych produktów nawet przy prawidłowym nawożeniu mineralnym innymi składnikami.

Ryc 7.Odczyn (pH) gleb Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2018-2019

Gleby na terenie Gminy Somonino są w odpowiedni sposób wapnowane dlatego w latach 2018-2019 wapnowanie było zbędne w 32,5 % udziału. Konieczne wapnowanie było w 17,1 % gleb, a wskazane dla 18,7 % gleb.

Ryc 8. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2018-2019

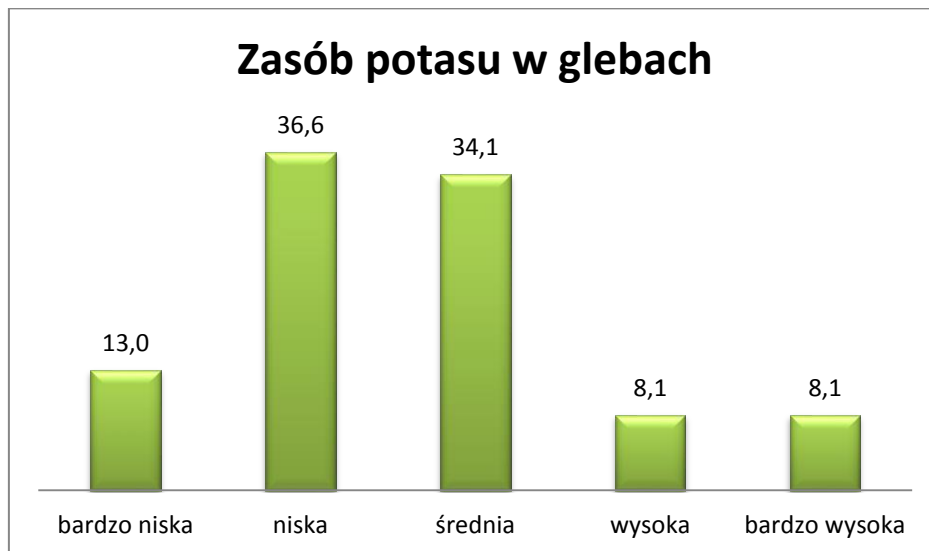
Badane gleby cechują się zwykle średnią (28,4 %) zasobnością w fosfor. Bardzo wysoka zasobność występuje w 19,9 % gleb a udział gleb o bardzo niskiej zasobności w ten mikroelement wynosi 13,6 %.

Ryc 9. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2018-2019

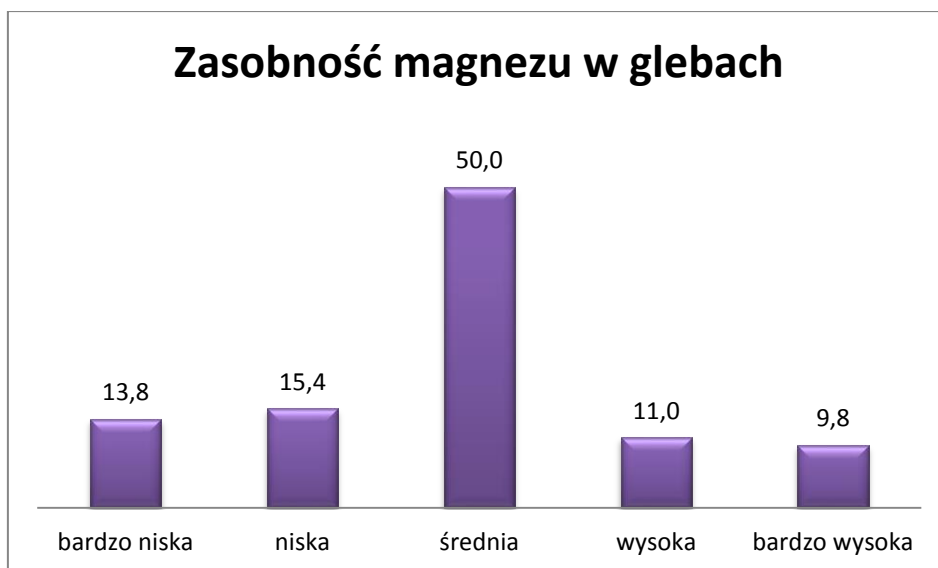
Nieco inaczej przedstawia się rozkład zasobności w potas. Dominują gleby o niskiej zawartości w ten makroelement (36,6 %). Trochę mniejszy udział gleb (34,1 %) posiada średnią zasobność w potas. Bardzo wysoka zasobność wystąpiła dla 8,1 % gleb a bardzo niska dla 13,0 % gleb.

Ryc 10. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2018-2019

Dominują gleby o średniej zawartości magnezu (50 %). Najmniejszy udział (8,1 %) gleb ma zasobność bardzo wysoką oraz wysoką (8,1 %). Bardzo niska zasobność należy do 13,8 % gleb.

Ryc 11. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Gdańsku za lata 2018-2019

Zanieczyszczenie gleb potencjalnie może być spowodowane składowaniem **substancji niebezpiecznych**. W Polsce w latach 60. i 70. ubiegłego wieku nieprzydatne środki ochrony roślin umieszczano w składowiskach. Były to obiekty o różnej konstrukcji zwane **mogilnikami**. Rozwiązanie to stworzyło poważne problemy środowiskowe. Duża

część mogilników rozsianych na obszarze całego kraju na przestrzeni dziesiątków lat emitowała do środowiska zgromadzone w nich związki. Jednak zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 na terenie Gminy Somonino nie funkcjonowały mogilniki.

Na terenie Gminy Somonino układ komunikacyjny obsługuje tranzytowe połączenia kolejowe dlatego występuje zagrożenie dla gleb w tym zakresie (np. zanieczyszczenia powstałe podczas rozszczelnienia cystern).

Ponadto gleby opisywanego obszaru są intensywnie użytkowane rolniczo. Niezbędna jest więc prawidłowa gospodarka rolna szczególnie w zakresie stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin. Niewłaściwe terminy stosowania zabiegów lub źle dobrane ilości nawozów mogą powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb i następnie do wód powierzchniowych.

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego przekazał dane dotyczące realizacji zadań związanych z edukacją rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych oraz stosowania rolnictwa ekologicznego. W okresie sprawozdawczym prowadzono bieżącą działalność, a ponadto w 2018 r. przeprowadzono poniższe szkolenia i pokazy:

- „Technologia uprawy zbóż z szczególnym uwzględnieniem nawożenia, regulacji odczynu oraz metod siewu” – 18 uczestników
- „Zasady funkcjonowania gospodarstw rolnych na terenach OSN” – 23 uczestników
- „Zmiany w zakresie wdrażania i realizacji pakietów Programu Rolno-Środowiskowo-Klimatycznego” – 18 uczestników
- „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie” – 15 uczestników
- „Prezentacja dobrych praktyk rolniczych” – 12 uczestników
- „Uprawa roślin bobowatych drobnonasiennych” – 8 uczestników

W 2019 r. przeprowadzono szkolenia i pokazy:

- „Zasady realizacji pakietów programu rolno-środowiskowo-klimatycznego w gospodarstwach rolnych - zmiany w przepisach na rok 2019” - 21 uczestników
- „Obowiązki związane z przechowywaniem i stosowaniem nawozów wynikające z Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych” – 53 uczestników
- „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie” – 2 szkolenia, 31 uczestników
- „Rolnictwo precyzyjne” – 10 uczestników

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Według „Analizy Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na Terenie Gminy Somonino w 2018 r.” przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów wygrało konsorcjum: PHU SANIKO Andrzej Koszałka, ul. Ceynowy 8/1 83-300 Kartuzy oraz ELWOZ spółka z o.o. Szklana 44, 83-334 Miechucino, Oddział Sierakowice, ul. Słupska 2, 83-340

Sierakowice. Poniższa tabela przedstawia zestawienie firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów.

Tabela 14. Zestawienie firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów na terenie Gminy Somonino

Lp.	Przedsiębiorca	Nr rejestrowy	Data wpisu
1.	REMONDIS Sp. z o.o.; 02-981 Warszawa, Zawodzie 16	4/2012	2012.06.29
2.	P.H.U. SANIKO Koszałka Andrzej; 83-300 KARTUZY, CEYNOWY 8/1	3/2012	2013.02.19
3.	EKO LOGISTIK Gruba Dariusz; 84-242 Luzino, Wilczka 14	3/2013	2013.03.20
4.	ELWOZ Sp. z o.o.; 83-340 Sierakowice, Słupska 2	5/2012	2013.05.17
5.	REMONDIS Sp. z o.o. Oddział w Łęborku; 84-300 ŁĘBORK, Kossaka 91-95	1/2014	2014.11.20
6.	Staubach Stanisław 77-127 Nakła, Miodowa 10	1/2019	2019.04.12

Źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na Terenie Gminy Somonino w 2019 r.

Umowę podpisano na kwotę 3 084 480,00 zł – tj. 128 520 brutto miesięcznie. Po analizie wszystkich kosztów zdecydowano o konieczności zmiany metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na stawkę od osoby zamieszkującej nieruchomość przy zbiórce selektywnej – 15 zł, nieselektywnej – 26 zł. Nowe zasady będą obowiązywały od 1 maja 2019r.

Harmonogramy odbioru odpadów zostały dostarczone do domów przez przedstawicieli firm odbierających odpady oraz są dostępne w Urzędzie Gminy i na stronie internetowej Gminy. Każde gospodarstwo otrzymało opisane w przystępny sposób zasady segregacji odpadów oraz harmonogram pracy punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Zgodnie z Uchwałą Nr XV/124/16 Rady Gminy Somonino z dnia 14 września 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów przedsiębiorca, na zlecenie gminy, odbierał w okresie sprawozdawczym:

- odpady komunalne zmieszane z częstotliwością nie mniejszą niż jeden raz na miesiąc,
- tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe, szkło, papier - co najmniej raz na dwa miesiące,
- popiół selektywnie zebrany - odbierany od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w okresie od października do kwietnia raz na dwa tygodnie, natomiast w okresie od maja do września w systemie zbiórki objazdowej jednorazowo zgodnie z ustalonym i podanym do publicznej wiadomości przez gminę harmonogramem
- odpady biodegradowalne – odbierane w systemie co dwa tygodnie w okresie od maja do września, natomiast w okresie od października do kwietnia w systemie zbiórki objazdowej minimum dwukrotnie zgodnie z ustalonymi i podanym do publicznej wiadomości przez gminę harmonogramem.

Wyposażenie w pojemniki, stojaki do worków oraz worki do prowadzenia selektywnej zbiórki jest obowiązkiem właściciela nieruchomości. Odpady komunalne zmieszane (w tym pozostałości po segregacji) należy gromadzić w pojemnikach lub kontenerach o pojemności dostosowanej do indywidualnych potrzeb właściciela, z uwzględnieniem ustalonych minimalnych norm gromadzenia odpadów dla nieruchomości.

W okresie sprawozdawczym właściciele nieruchomości w zamian za wnoszoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli korzystać z PSZOK tj. Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów. Jego zadaniem jest zapewnienie odbierania od mieszkańców odpadów, które są problematyczne i których zbieranie „u źródła” nie jest ekonomicznie i organizacyjnie uzasadnione. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – PSZOK – w okresie sprawozdawczym znajdował się przy Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Sławkach. W okresie sprawozdawczym informację o godzinach otwarcia punktu selektywnej zbiórki gmina podała do publicznej wiadomości w Urzędzie Gminy oraz na stronie internetowej Urzędu.

Do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (tzw. PSZOK), wskazanego przez gminę, osoba fizyczna zamieszkała na terenie gminy Somonino może poza ustalonym przez Gminę harmonogramem odbioru odpadów komunalnych, oddawać nieodpłatnie następujące odpady komunalne.

- szkło, papier i tekturę, tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe,
- odpady ulegające biodegradacji, w tym zielone oraz opakowania ulegające biodegradacji,
- sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- opony,
- leki i chemikalia,
- baterie i akumulatory,
- popiół,
- inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych,
- odpady budowlano-rozbiórkowe, pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych w ilości do 1 Mg rocznie na gospodarstwo domowe, papa poremontowa w ilości do 200 kg/rok, styropian w ilości do 1 m³/rok

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można oddać podczas zakupu nowego sprzętu tego samego typu w sklepach ze sprzętem elektrycznym i oświetleniowym.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego WPGO 2018 dla gminy Somonino został wyznaczony Region Szadółki oparty o funkcjonowanie docelowo regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) prowadzonej przez Zakład Utylizacyjny SP z o. o w Gdańsku Szadółkach.

Gmina Somonino powierzyła Instalacji przetwarzanie odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów komunalnych selektywnie zebranych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, w celu wykonania nałożonych na Gminę obowiązków. Instalacja przyjmuje do realizacji przetwarzanie odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów komunalnych selektywnie zebranych, w tym odpadów ulegających biodegradacji i zobowiązuje się do wykonania:

- a. recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
- b. recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, pochodzących z gospodarstw domowych,
- c. ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, w odniesieniu do odpadów dostarczonych z terenu Gminy Somonino.

Szczegółowe dane dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zostały przedstawione w **analizach stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Somonino** za rok 2018 i 2019. W niniejszym dokumencie nie przedstawiono danych dotyczących gospodarki odpadami zawartych już w corocznie opracowywanych analizach, gdyż byłoby to zbędne powielenie. Podstawowym wskaźnikiem który należy brać pod uwagę przy ocenie prawidłowości systemu gospodarki odpadami są osiągnięte poziomy ekologiczne wymienione poniżej.

Nałożone zadania z zakresu gospodarowania odpadami były realizowane z różnym skutkiem, czego wynikiem są osiągnięte poziomy ekologiczne Gminy Somonino:

- a) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: **papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła**:
 - w roku 2018 – został osiągnięty i wyniósł 30 % (przy minimum 30 %),
 - w roku 2019 – **nie został osiągnięty** i wyniósł 35,40 % (przy minimum 40 %),
- b) poziom ograniczenia masy **odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania**:
 - w roku 2018 – został osiągnięty i wyniósł 5,98 % (przy maksimum 40 %),
 - w roku 2019 – został osiągnięty i wyniósł 10,38 % (przy maksimum 40 %),
- c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami **innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych** stanowiących odpady komunalne został osiągnięty i wyniósł:
 - w roku 2018 – został osiągnięty i wyniósł 92 % (przy minimum 50 %),
 - w roku 2019 – został osiągnięty i wyniósł 102 % (przy minimum 60 %),

W zakresie szkoleń obejmujących zagadnienia środowiskowe (w zakresie gospodarki odpadowej, unieszkodliwiania azbestu) najważniejsze informacje w tym zakresie przekazywane są za pośrednictwem stron internetowych. Na stronie internetowej Urzędu Gminy Somonino udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m in. zasady segregacji odpadów, informacje dotyczące PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczania, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów z poszczególnych miejscowości.

Gmina Somonino bierze udział w projekcie pn.: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego” organizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Gdańsku. Ponadto w 2018 r. Gmina Somonino przystąpiła do programu pn.: „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Somonino”. W ramach przedmiotowego projektu w 2019 r. wpłynęło 78 wniosków o dofinansowanie.

Według informacji uzyskanych od Urzędu Gminy Somonino unieszkodliwianie azbestu wyglądało następująco:

- 2018 r.: Brak konkursu o dofinansowanie – WFOŚiGW unieważnił konkurs.
- 2019 r.: 20 wnioskodawców o dofinansowanie, z programu unieszkodliwiono 54 Mg, kwota dofinansowania zadania 24 300,00 zł (poza konkursem: 58,91 Mg).

Ponadto w ramach spotkań z mieszkańcami, przekazywane są informacje obejmujące zagadnienia środowiskowe głównie związane z gospodarką odpadami - właściwą segregacją odpadów, potrzebą korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, kompostowaniu odpadów biodegradowalnych, zagospodarowaniu

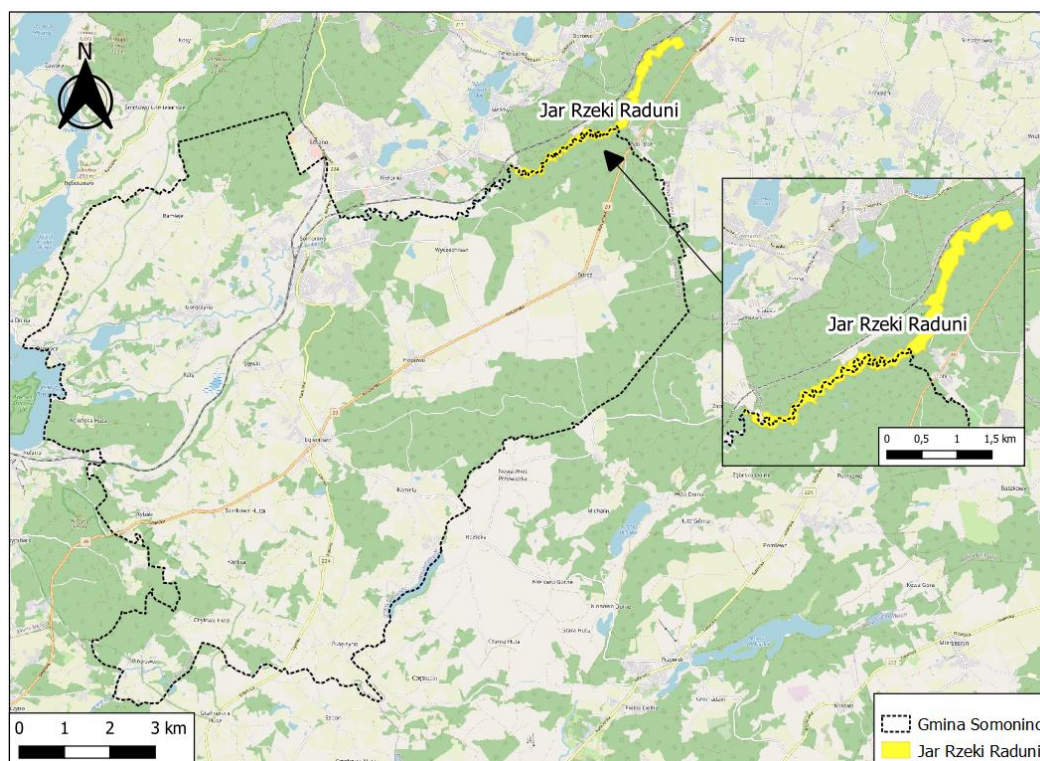
odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu RTV i AGD. Ponadto wydawane są ulotki, które kierowane są do mieszkańców.

2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku w latach 2018-2019 na terenie Gminy Somonino nie prowadził prac dotyczących ustanowienia form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody. Nie prowadził również inwentaryzacji przyrodniczych.

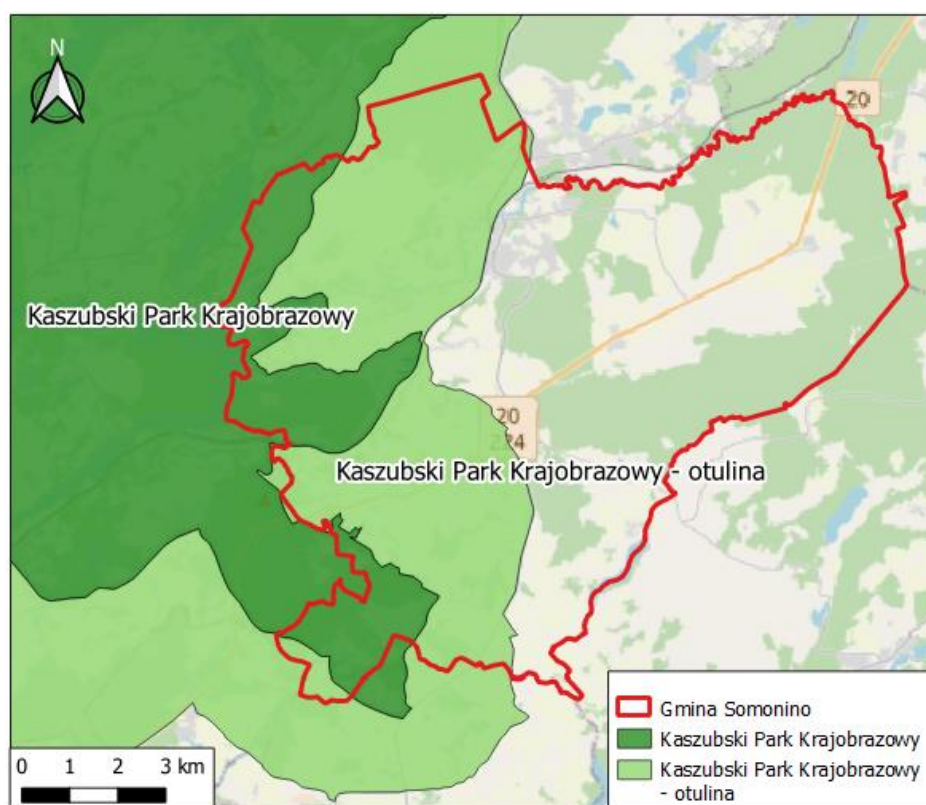
Na terenie Gminy Somonino znajdują się obszary chronione prawnie:

1. Rezerwat Przyrody Jar Rzeki Raduni,
2. Kaszubski Park Krajobrazowy,
3. Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu,
4. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni,
5. Przywidzki Obszar Chronionego Krajobrazu,
6. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Rynna Brodnicko-Kartuska,
7. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka,
8. Obszar Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego,
9. Obszar Natura 2000 Jar Rzeki Raduni,
10. Obszar Natura 2000 Hopowo,
11. Obszar Natura 2000 Piotrowo,
12. Pomniki przyrody, którymi są pojedyncze drzewa, grupy drzew i gład narzutowy o nazwie Kamień Królewski.

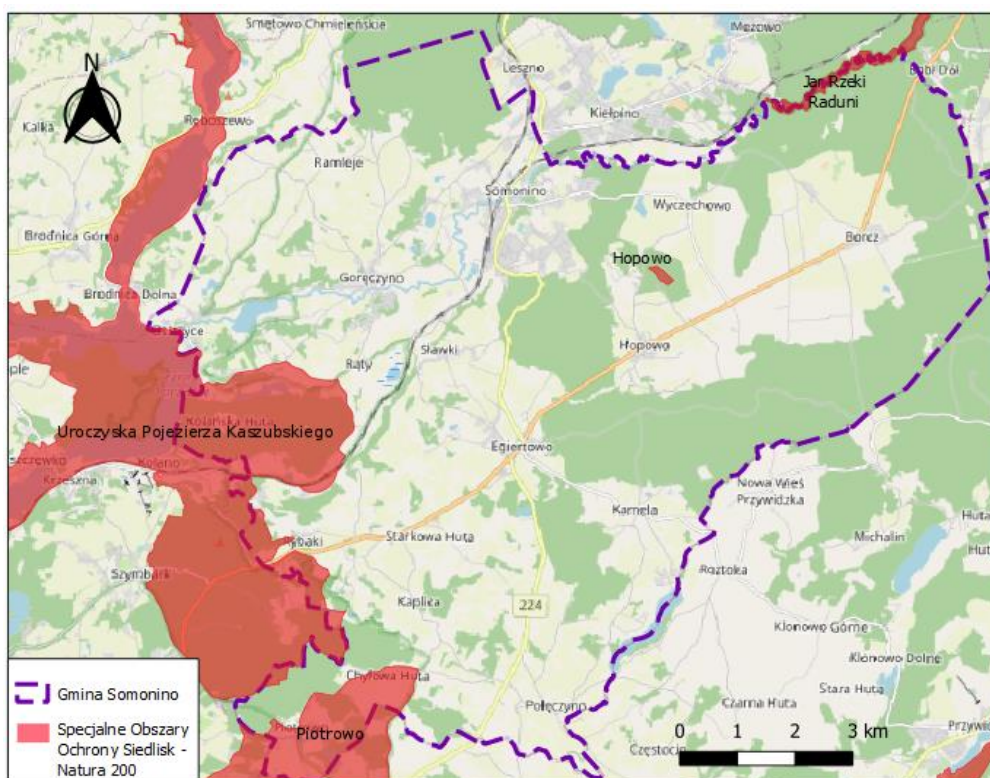
Ryc 12. Rezerwat Przyrody na tle Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

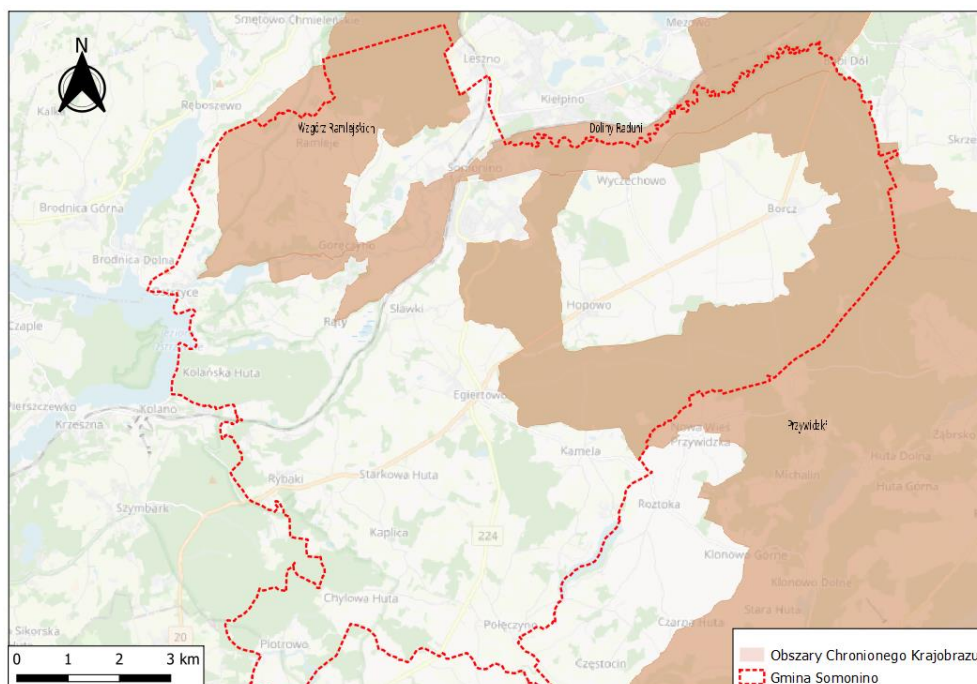
Ryc 13. Parki Krajobrazowe na terenie Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

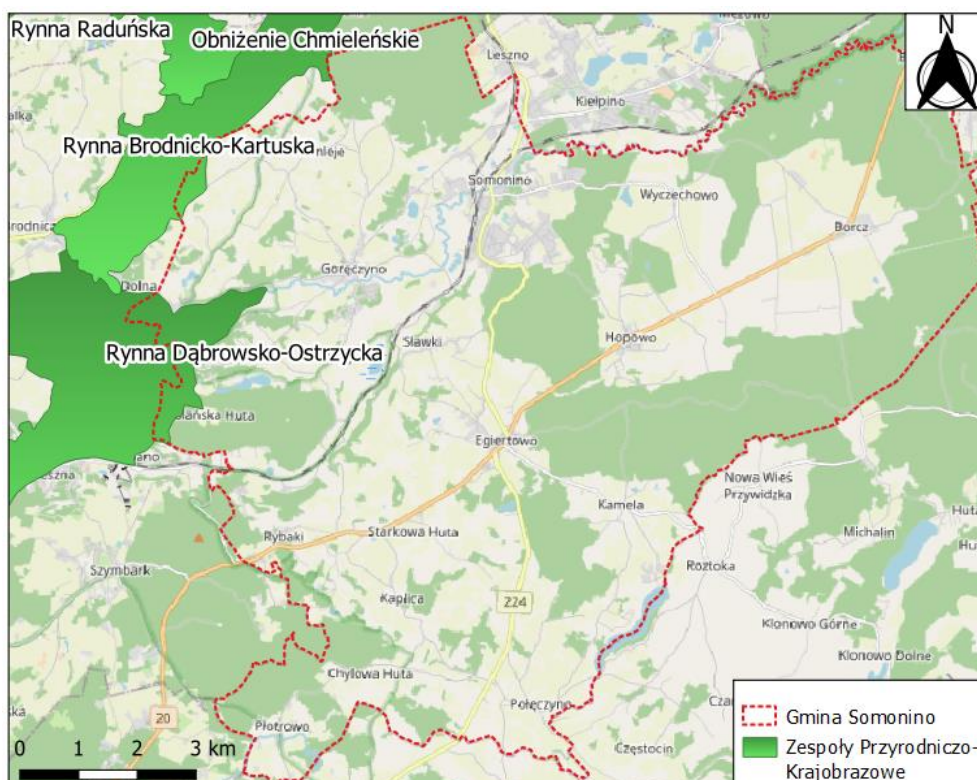
Ryc 14. Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony na tle Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

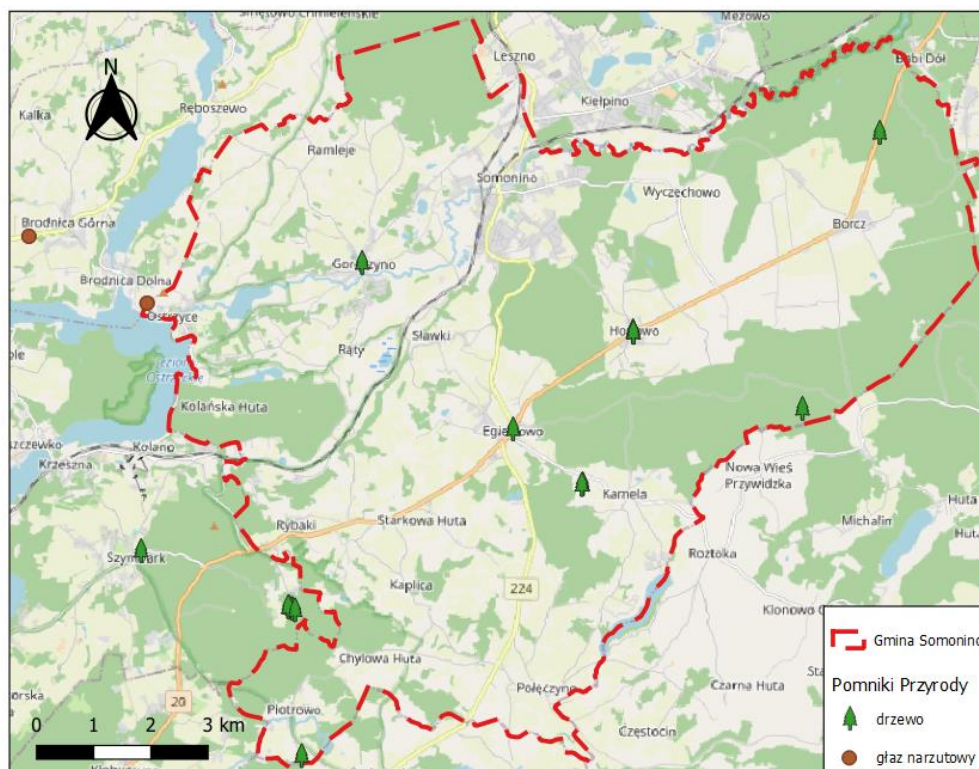
**Ryc 15. Granice Obszarów Chronionego Krajobrazu
na tle granic Gminy Somonino**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

**Ryc 16. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie Gminy
Somonino**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Ryc 17. Lokalizacja pomników przyrody na terenie Gminy Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

W latach 2018 lesistość wynosiła 37,6 %, która w 2019 wzrosła jedynie o 0,1 % wynosząc 37,7 %. Teren Gminy Somonino należy do dwóch Nadleśnictw: Nadleśnictwa Kartuzy oraz Nadleśnictwa Kolbudy.

Nadleśnictwo Kartuzy w latach 2018-2019 realizowało gospodarkę leśną, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o lasach. W skład kosztów gospodarki leśnej poniesionych przez Nadleśnictwo Kartuzy wchodzi m.in. koszty:

1. w zakresie ochrony lasu:
 - 2018 – 99 073,93 zł,
 - 2019 – 65 351,48 zł,
2. w zakresie ochrony przyrody – w latach 2018-2019 nie poniesiono żadnych kosztów,
3. w zakresie ochrony przeciwpożarowej lasów:
 - 2018 – 7 952,20 zł,
 - 2019 – 13 406,64 zł,
4. w zakresie utrzymania infrastruktury turystycznej:
 - 2018 – 11 329,42 zł,
 - 2019 – 7 008,12 zł,
5. w zakresie edukacji leśnej – w latach 2018 – 2021 nie poniesiono żadnych kosztów,
6. w zakresie odnowienia lasu – z uwagi na składy gatunkowe zakładanych upraw są to w znacznej mierze działania związane ze zwiększaniem różnorodności gatunkowej lasów:
 - 2018 – 99 709,65 zł,
 - 2019 – 61 242,24 zł,

Wszystkie powyżej wskazane koszty dotyczą trzech Leśnictw Nadleśnictwa Kartuzi, tj. Leśnictwa Kiełpino, Leśnictwa Bilowo oraz Leśnictwa Kolańska Huta, które w swoim zasięgu mają tereny należące do Gminy Somonino. Jednakże powyższe koszty dotyczą całych Leśnictw, łącznie z częściami wchodzącymi w skład innych gmin. Nadleśnictwo Kartuzi nie prowadzi ewidencji kosztów w odniesieniu do poszczególnych gmin.

2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

W ewidencji Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w latach 2018 – 2019 na terenie Gminy Somonino nie były zlokalizowane zakłady kwalifikowane jako ZDR i ZZR jak również zakłady, które mogą spowodować poważną awarię przemysłową. Nie odnotowano również zdarzeń o charakterze poważnych awarii przemysłowych ani skutkujących skażeniem substancjami niebezpiecznymi oraz ze składowisk odpadów.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku w latach 2018-2019 prowadził kontrolę podmiotów gospodarczych w zakresie przestrzegania wymagań z zakresu ochrony środowiska. Nie wykazano zdarzeń mogących mieć silny negatywny wpływ na środowisko.

Na terenie Gminy Somonino możliwe jest wystąpienie innych poważnych zdarzeń stanowiących zagrożenie dla środowiska. Jednak według danych przedstawionych przez **Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach** w latach 2018-2019 nie odnotowano działań związanych z zagrożeniami środowiska, zagrożeniami ekologicznymi, Działania PSP prowadzone są na bazie własnych procedur, dostosowanych do występujących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawa.

Na bieżąco dostosowywane są procedury kryzysowe do bieżących zagrożeń w dokumentach związanych z zarządzaniem kryzysowym na terenie Gminy Somonino.

3. ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY SOMONINO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2018 R. DO 31 GRUDNIA 2019 R.

Poniżej przedstawiono najważniejsze zadania realizowane w latach 2018-2019. Wymieniono zadania zrealizowane przez Gminę Somonino oraz inne podmioty działające na tym terenie. Wskazano rok i koszt realizacji.

Należy podkreślić, że wskazano najważniejsze pozytywne oddziaływania. Trzeba mieć na uwadze, że w zależności od stopnia szczegółowości można te oddziaływania uszczegółowić. Przykładowo modernizacja dróg ma pozytywny wpływ na obniżenie poziomu hałasu (modernizacja nawierzchni), zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (mniejsze pylenie z nawierzchni, mniejsze zużycie paliwa poprzez zmianę organizacji ruchu), kształtowanie zasobów wodnych (wykonane odwodnienia) czy poprawę bezpieczeństwa ruchu wszystkich użytkowników ruchu (np. budowa poboczy dla pieszych i rowerzystów czy odrębnych ciągów pieszo-rowerowych). Zadania prowadzone są na różnych szczeblach zarządców dróg.

W odniesieniu do gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2018-2019 Gmina Somonino zrealizowała zadania polegające na osiągnięciu wymaganych poziomów ekologicznych:

1. Osiągnięcie wymaganego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2018-2019.
2. Osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w latach 2018-2019.
3. Osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2018 r.

Niestety nie udało się osiągnąć wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za rok 2019.

W ramach ochrony gleb i zasobów geologicznych warto zwrócić uwagę na uwzględnianie zapisów dotyczących zasobów geologicznych i gleb, zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego podczas wydawania decyzji administracyjnych. Respektowanie zapisów sprzyja prawidłowemu rozwojowi opisywanego obszaru z uwzględnieniem posiadanych zasobów geologicznych i gleb. W związku z takimi działaniami nie ponoszono kosztów inwestycyjnych, a jedynie koszty administracyjne w ramach prowadzonej działalności.

Z powodu braku uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego, dla osób pragnących rozpocząć budowę domów i innych obiektów, wymagane jest wydanie decyzji o warunkach zabudowy.

Mieszkańcy gminy Somonino informowani są o prowadzonych postępowaniach, wydawanych decyzjach, prowadzonych inwestycjach, opracowywanych planach i programach oraz jakości środowiska na terenie Gminy za pomocą strony internetowej: www.somonino.pl oraz www.bip.somonino.pl a także platformę facebook i tradycyjne ogłoszenia dla sołtysów.

Do działań edukacyjnych prowadzonych w szkołach w 2018 r. zaliczyć należy:

1. Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Borczu:

- Powiatowy konkurs „Oddychaj świeżym powietrzem” w ramach Międzyszkolnego Dnia Ekologicznego;

2. Gminne Przedszkole w Goręczynie:

- Podjęcie współpracy w ramach ogólnokrajowego projektu „Kubusiowi przyjaciele natury” dający możliwość zaznajomienia dzieci z potrzebą dbania o naturę poprzez zabawy, doświadczenia oraz szeroko pojęte obcowanie ze środowiskiem naturalnym. Dzieci uczestniczą w zajęciach o tematyce ekologicznej. Zwieńczeniem jest udział dzieci w konkursie;
- Przystąpienie do akcji zbiórki zużytych baterii w ramach dbałości o środowisko naturalne;

3. Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Somoninie:

- Rejonowy Konkurs Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski – III miejsce drużynowo;
- Wojewódzki Konkurs Ekologiczny Czytelniczy „Oblicza globalizacji” – I miejsce drużynowe;
- Stowarzyszenie „Jesteśmy Razem” – zrealizowało projekt: - „Ekodetektywi – znają wartość wody”, w którym uczniowie zdobywali w zajęciach outdoor wiadomości za pomocą doświadczeń i analiz: do czego służy człowiekowi woda. Uczniowie naszej szkoły wspólnie z uczniami ze szkół z powiatu kartuskiego poszerzali wiadomości i umiejętności proekologiczne;
- liczne akcje proekologiczne.

4. Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kaszubskiej w Goręczynie:

- Powiatowy Konkurs Wiedzy Pożarniczej – IV miejsce;
- Wojewódzki Konkurs Ekologiczny "Oblicza globalizacji" – IV miejsce;
- Ogólnopolski Konkurs Przyrodniczy – XV, XX, XXI, XXII, XXV, XXIX i XXXII miejsce;
- Akcja sprzątania świata.

Zadania edukacyjne kontynuowano w szkołach w 2019 r. czego wyniki są następujące:

1. Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka z Asyżu w Egiertowie:

- „Wiosna w grupie 6 latków” Podczas przedsięwzięcia dzieci poszerzały swoją wiedzę na temat wiosny i zmian zachodzących w przyrodzie, rozwijały swoją kreatywność i estetykę podczas działań plastyczno-technicznych oraz wzmacniały wzajemne więzi. Realizacja projektu stymulowała aktywność badawczą 6-latków. Dzieci samodzielnie sadziły cebulki kwiatów. Wysiewały nasiona. Uczyły się dbać o roślinki w klasie. Wzrost roślin dokumentowały w formie ilustracji. Ponadto swoją relację ze spaceru do lasu uczestnicy zajęć przedstawili w formie komiksu. Zakończeniem projektu było wspólne wykonanie kukły Marzanny z okazji Pierwszego Dnia Wiosny. Na dokumentację projektu

składają się zdjęcia przedstawiające kolejne etapy przedsięwzięcia. Zostały one zamieszczone na internetowej stronie szkoły.

- „Czyste powietrze wokół nas” program ma za zadanie wykształcenie wśród dzieci umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów ze szczególnym wyróżnieniem dymu papierosowego. Program jest pierwszym etapem edukacji prozdrowotnej dzieci w zakresie nabywania wiedzy na temat szkodliwości palenia. Zajęcia edukacyjne dla dzieci prowadzi wychowawcy grup przedszkolnych wykorzystując materiały edukacyjne przygotowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

2. Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Somoninie:

- Eko-detektywi oddychają z energią Uczniowie pogłębiali wiedzę na temat zagrożeń wynikających z braku lub niewłaściwego segregowania i wykorzystania śmieci w domowych piecach na Kaszubach, wyszukiwali sposoby przeciwdziałania skutkom niewłaściwych zachowań ludzi, propagowali działalność proekologiczną w swojej klasie i szkole.
- Wędkarstwo – alternatywa na zachowania niepożądane. Uczniowie rozwijali swoje pasje. Doskonali umiejętności wędkarskie. Zostali przygotowani do konkursu z wiedzy wędkarsko-ekologicznej.
- Wojewódzki Konkurs Ekologiczny „Oblicza Globalizacji – Czas na Las” – I miejsce

3. Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kaszubskiej w Goręczynie:

- Powiatowy konkurs plastyczny „Moja Ziemia – czysty świat – lubię, szanuję, dbam” – I i II miejsce,
- Powiatowy Turniej Wiedzy Pożarniczej – II, III i IV miejsce,

4. Gminne Przedszkole w Goręczynie:

- Realizacja założeń programu Państwowej Inspekcji Sanitarnej pn.: „Czyste powietrze wokół nas”,
- Udział w akcji ogólnopolskiej „Kubusiowi przyjaciele natury”.

Na terenie Gminy Somonino podczas festynów i innych imprez plenerowych organizowane są konkursy edukacyjne dla najmłodszych. Edukacja ekologiczna prowadzona jest także podczas zebrań wiejskich. W szkołach prowadzone są liczne akcje edukacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na wartości przyrodnicze regionu, potrzebę prawidłowego gospodarowania odpadami, zrównoważonego zużycia energii i surowców. Informacje dotycząc edukacji ekologicznej są udostępniane na portalach społecznościowych oraz na stronie internetowej Gminy Somonino oraz w kwartalniku gminnym NOWINE. Corocznie uczniowie biorą udział w akcji „Dzień ziemi – akcja sprzątania świata”.

Tabela 15. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Somonino zrealizowanych w latach 2018-2019

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
1.	Eko Energia od Somonina aż do Przywidza	2018	14 226,90	Realizacja: Gmina Somonino
2.	Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na terenie gminy Somonino w oparciu o zastosowanie energooszczędnych opraw ledowych i nowoczesnego systemu sterowania	2018	141 800,00	Realizacja: Gmina Somonino
3.	Dotacja celowa na realizację zadania pn. „Czyste powietrze Gminy Somonino” – modernizacja systemów grzewczych w prywatnych budynkach mieszkalnych	2018	32 500,00	Realizacja: Gmina Somonino
4.	Przyłącze gazowe do budynku SPZOZ w Somoninie	2018	30 000,00	Realizacja: zarządcy sieci gazowej
5.	Przyłącze gazowe do budynku Szkoły Podstawowej w Somoninie ul. Wolności i ul. Osiedlowa	2018	60 000,00	Realizacja: zarządcy sieci gazowej
6.	Przyłącze gazowe Urząd Gminy Somonino	2018	30 000,00	Realizacja: zarządcy sieci gazowej
7.	Wykonanie kotłowni gazowej zewnętrznej dla budynku Urzędu Gminy	2019	23 964,00	Realizacja: Gmina Somonino
8.	Budowa kotłowni gazowej dla SP w Somoninie ul. Wolności	2019	23 580,00	Realizacja: Gmina Somonino
9.	Eko Energia od Somonina aż do Przywidz	2019	3 169,02	Realizacja: Gmina Somonino
10.	Rozbudowa instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Somoninie (budynek przedszkola przy ul. Wolności 42)	2019	5 120,00	Realizacja: Gmina Somonino
11.	Budowa kotłowni gazowej przy budynku Urzędu Gminy Somonino	2019	23 964,38	Realizacja: Gmina Somonino
ZAGROŻENIE HAŁASEM				
12.	Budowa drogi gminnej relacji Somonino – Goręczyno ul. Kasztelańska	2018	4 000 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
13.	Przebudowa skrzyżowania na drodze wojewódzkiej nr 224 w Somoninie z ul. Siemiana	2018	10 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				bezpieczeństwa ruchu drogowego
14.	Budowa chodnika przy drodze krajowej nr 20 w Hopowie (w kierunku przedszkola)	2018	5 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
15.	Modernizacja drogi transportu rolnego Ostrzyce - Ramleje	2018	300 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
16.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego na budowę chodnika w Egiertowie w kierunku Kameli	2018	20 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
17.	Modernizacja drogi w Somoninie, ul. Osiedlowa (nawierzchnia asfaltowa)	2018	60 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
18.	Budowa chodnika w Somoninie, ul. Siemiana	2018	134 638,40	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
19.	Budowa chodnika i zjazdu w Borczu (nawierzchnia asfaltowa)	2018	88 643,91	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
20.	Ułożenie płyt yombo na ul. Brzozowej w Borczu	2018	80 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
21.	Modernizacja drogi w Goręczynie (nawierzchnia asfaltowa)	2018	71 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
22.	Modernizacja drogi w Egiertowie (nawierzchnia asfaltowa oraz z płyt yombo)	2018	100 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
23	Modernizacja drogi w Kameli (nawierzchnia asfaltowa)	2018	100 000,00	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
24.	Modernizacja dróg w Kaplicy (nawierzchnia z płyt yombo)	2018	58 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
25.	Modernizacja drogi w Ostrzycach (nawierzchnia asfaltowa)	2018	61 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
26.	Modernizacja drogi w Piotrowie (nawierzchnia asfaltowa)	2018	54 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
27.	Modernizacja dróg w Połączynie (nawierzchnia asfaltowa oraz z płyt yombo)	2018	103 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
28.	Modernizacja dróg w Ramlejach (nawierzchnia asfaltowa)	2018	130 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
29.	Modernizacja dróg w Rątach (nawierzchnia asfaltowa oraz płyt yombo)	2018	103 600,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
30.	Modernizacja drogi w Rybakach (nawierzchnia asfaltowa)	2018	100 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
31.	Modernizacja dróg w Sławkach (nawierzchnia asfaltowa oraz płyta yombo)	2018	100 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
32.	Modernizacja drogi w Starkowej Hucie (utwardzenie gruzem)	2018	87 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
33.	Modernizacja dróg w Wyczechowie (nawierzchnia asfaltowa)	2018	100 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
34.	Budowa węzła integracyjnego Somonino wraz z trasami dojazdowymi	2018	2 426 000,00 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
35.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Somonino (dokumentacja)	2018	42 500,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
36.	Budowa trasy rowerowej Ostrzyce - Kolano	2018	773 200,00 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
37.	Wykup gruntu pod drogi	2018	40 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
38.	Wykonanie ścieżki rowerowej w pasie drogi 1923G Ostrzyce–Goręczyno–Somonino, długość 3827,4 mb	2018	2 866 440,45 – kwota brutto	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
39.	Wykonanie chodnika z kostki prefabrykowanej na drodze 1933G, miejscowość Egierowo 150 mb	2018	56 328,59 – kwota brutto	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
41.	Opracowanie analizy usprawnień komunikacyjnych terenów w rejonie skrzyżowań ul. Spółdzielców-Wołości i Wolności-Siemiana w Somoninie	2018	koszty administracyjne	Realizacja: Gmina Somonino
42.	Modernizacja drogi transportu rolnego w Ramlejach	2019	399 882,69	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
43.	Budowa chodnika przy drodze krajowej nr 20 w Hopowie	2019	21 451,20	Efekt: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
44.	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Kartuskiego celem dofinansowania budowy chodnika w Kameli na długość 280 mb	2019	60 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
45.	Budowa drogi gminnej relacji Somonino – Goręczyno	2019	2 369 770,51	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
46.	Budowa drogi gminnej relacji Somonino – Goręczyno (Etap I-III)	2019	5 327 998,06	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
47.	Opracowanie dokumentacji technicznej dla inwestycji pn.: „Budowa drogi w Somoninie, ul. Kasztelańska - IV etap	2019	57 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
48.	Budowa drogi gminnej ul. Długiej w Hopowie (odszkodowanie za grunt)	2019	251 268,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
49.	Budowa drogi gminnej ul. Długiej w miejscowości Hopowo wraz z budową kanalizacji deszczowej	2019	1 763 258,82	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
50.	Ciąg pieszo-rowerowy Somonino-Wyczechowo	2019	3 200,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
51.	Modernizacja drogi Wyczechowo-Trątkownica wraz ze ścieżką pieszo-rowerową	2019	27 501,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
52.	Modernizacja wiaduktu w Somoninie łączący ul. Kasztelańską z ul. Bernardyno	2019	18 450,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
53.	Przebudowa skrzyżowania ul. Kasztelańska i Dąbrowa w Goręczynie	2019	132 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
54.	Ułożenie kostki brukowej wraz z chodnikiem na ul. Szkolnej w Goręczynie	2019	238 425,50	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
55.	Ułożenie nawierzchni asfaltowej w Somoninie ul. Polna	2019	31 366,54	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
56.	Ułożenie płyt yombo na ul. Brzozowej w Borczu	2019	124 500,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
57.	Opracowanie zamiennej dokumentacji technicznej dla inwestycji pn. "Budowa węzła integracyjnego w Somoninie"	2019	15 990,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
58.	Modernizacja dróg w Borczu	2019	76 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
59.	Modernizacja dróg w Egiertowie	2019	80 994,40	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
60.	Modernizacja dróg w Hopowie	2019	55 501,61	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
61.	Modernizacja dróg w Kaplicy	2019	89 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				bezpieczeństwa ruchu drogowego
62.	Modernizacja dróg w Ostrzycach	2019	40 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
63.	Modernizacja dróg w Piotrowie	2019	57 500,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
64.	Modernizacja dróg w Połączynie	2019	72 00,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
65.	Modernizacja dróg w Ramlejach	2019	19 200,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
66.	Modernizacja dróg w Rątach	2019	81 317,86	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
67.	Modernizacja dróg w Sławkach	2019	70 593,66	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
68.	Modernizacja dróg w Somoninie	2019	12 700,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
69.	Modernizacja dróg w Starkowej Hucie	2019	89 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
70.	Budowa węzła integracyjnego w Somoninie wraz z trasami dojazdowymi (modernizacja budynku PKP)	2019	246 768,67	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
71.	Budowa trasy rowerowej Ostrzyce - Kolano	2019	2 500,00	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój transportu zrównoważonego
72.	Wykup gruntu pod drogi w Goręczynie	2019	1 890,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
73.	Bieżące utrzymanie dróg publicznych gminnych (remont dróg, odwodnienia, utwardzanie dróg, równanie dróg, wykonanie progów zwalniających, dostawa i montaż oznakowani ulicznych, malowanie pasów i progów zwalniających itd.)	2019	777 937,12	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
74.	Opracowanie dokumentacji technicznej dla inwestycji pn. „Budowa drogi w Somoninie, ul. Kasztelańska – IV Etap”	2019	zadanie kontynuowane w 2020 r.	Realizacja: Gmina Somonino : zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
75.	Wykonanie chodnika z kostki prefabrykowanej na drodze 1933G, miejscowość Kamela 280 mb	2019	116 248,95- kwota brutto (w tym dofinansowanie Gminy Somonino – 60 000,00 zł)	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach : zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
76.	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Somonino	2018-2019	koszty administracyjne WIOŚ / GIOŚ	Realizacja: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
GOSPODAROWANIE WODAMI / GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA				
77.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Starkowa Huta wraz z budową sieci kanalizacyjnej	2018	12 000,00 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków i dostarczaniu mieszkańcom wody dobrej jakości

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
78.	Rozbudowa i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Somonino	2018	2 430 000,00 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej
79.	Obudowa studni głębinowej nr 1	2018	35 652,51	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: SUW w Somoninie, dz. nr 471/2
80.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	8 840,78	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 110 mb, w Wyczechowie, dz. nr 101/28, 101/26, 103/26
81.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	19 396,04	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 184 mb, w Egiertowie, dz. nr 10/33, 15, 45, 47/13, 47/9
82.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	21 984,64	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 684 mb, w Sławkach, dz. nr 229, 228, 248, 253/1 i w Starkowej Hucie, dz. nr 5, 6/3
83.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	7 701,49	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 215 mb, w Ramlejach, dz. nr 18, 11/24
84.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	12 092,18	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 192 mb, w Goręczynie, ul. Kwiatowa, dz. nr 65/13, 68/5, 67/3,

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				66/3, 65/17, 71/4, 69/1, 70/7
85.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	10 796,23	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 196 mb, w Połączynie, dz. nr 129
86.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	6 444,59	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 65 mb, w Borczu, dz. nr 240, 19/1
87.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2018	7 450,60	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 180 mb, w Borczu, dz. nr 26/3, 305
88.	Montaż reduktora ciśnienia	2018	12 710,66	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Rybakach, dz. nr 77
89.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2018	38 550,19	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 207 mb w Ostrzycach, ul. Na Koszowatkę dz. nr 260/3, 244/4
90.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2018	8 385,62	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 58 mb w Borczu, dz. nr 240, 19/1
91.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2018	8 254,72	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 153 mb w Borczu, dz. nr 26/3, 305

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
92.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2018	17 289,10	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 508 mb w Ostrzycach, dz. nr 273/1 (nieodpłatne przekazanie)
93.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 160	2018	33 846,60	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 1136 mb w Ostrzycach, dz. nr 273/1 (nieodpłatne przekazanie)
94.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 90	2018	2 678,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 50 mb w Ostrzycach, dz. nr 273/1 (nieodpłatne przekazanie)
95.	Przepompownia ścieków	2018	6 637,55	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Ostrzycach, dz. nr 273/1 (nieodpłatne przekazanie)
96.	Badania/ analiza sieci wodociągowych	2018	14 185,38	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
97.	Badania/ analiza sieci kanalizacyjnych	2018	7 540,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
98.	Badania/ analiza osadu	2018	1 560,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
99.	Badania/ analiza gleby	2018	1 179,32	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej.
100.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Starkowa Huta wraz z budową sieci kanalizacyjnej	2019	5 000,00 (w tym dofinansowanie Unii Europejskiej)	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków i dostarczaniu mieszkańcom wody dobrej jakości
101.	Wykonanie odwodnienia w Goręczynie poniżej przedszkola	2019	35 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej
102.	Wykonanie instalacji ciepłej wody i cyrkulacji wraz z materiałem do nowej kuchni i stołówki w budynku Przedszkola przy ul. Wolności 42 w Somoninie	2019	19 000,00	Realizacja: Gmina Somonino
103.	Montaż instalacji wodnej, kanalizacyjnej i podłogowej w budynku Przedszkola przy ulicy Wolności 42 w Somoninie	2019	5 515,00	Realizacja: Gmina Somonino
104.	Dostawa pojazdu wielofunkcyjnego do obsługi sieci kanalizacji sanitarnej	2019	885 600,00	Realizacja: Gmina Somonino
105.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rybaki i Raty	2019	zadanie kontynuowane w 2020 r.	Realizacja: Gmina Somonino
106.	Montaż instalacji wodnej, kanalizacyjnej i podłogowej w Szkole Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Somoninie (budynek przedszkola przy ul. Wolności 42)	2019	5 515,00	Realizacja: Gmina Somonino
107.	Wykonanie instalacji ciepłej wody i cyrkulacji wraz z materiałem do nowej kuchni i stołówki w Szkole Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego	2019	19 000,00	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
	w Somoninie (budynek przedszkola przy ul. Wolności 42)			
108.	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Somonino	2019	4 166 832,82	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej
109.	Remont i przebudowa stacji uzdatniania wody w Starkowej Hucie	2019	5 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków i dostarczaniu mieszkańcom wody dobrej jakości
110.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Rybakach	2019	1 816 358,32	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozbudowa infrastruktury komunalnej służącej prawidłowemu zagospodarowaniu ścieków i dostarczaniu mieszkańcom wody dobrej jakości
111.	Zbiornik retencyjny zamontowany na SUW	2019	125 500,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: SUW w Somoninie
112.	Układ hydroforowy	2019	5 600,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Hopowie
113.	Sieć wodociągowa Ø 90 (zakup urządzeń)	2019	1 300,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 180mb w Somoninie
114.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2019	11 431,60	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 165mb, w Egierowie dz. nr 73/37
115.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 63	2019	11 485,42	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 100mb, w Hopowie dz. nr 11/9, 10/6, 319/6, 11/2

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
116.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2019	16 560,74	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 229 mb w Egiertowie, dz. nr 48/6
117.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 63	2019	5 890,29	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 121 mb w Ostrzycach, ul. Sosnowa, dz. nr 252/10, 252/9, 251/17
118.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2019	4 116,50	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 65 mb w Rątach, dz. nr 41/21
119.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2019	5 443,72	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 77 mb w Rątach, dz. nr 230
120.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2019	3 377,88	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 89 mb w Somoninie, dz. nr 876/3, 448/2, 449/4
121.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 63	2019	9 230,56	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 229 mb w Kaplicy, dz. nr 188
122.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 63	2019	4 931,05	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 70,5 mb w Wyczechowie, dz. nr 49/23

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
123.	Rozbudowa sieci wodociągowej Ø 90	2019	24 559,47	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 445 mb w Egiertowie, dz. nr 51/2, 55, 52/23, 52/24 (nieodpłatne przekazanie)
124.	Montaż reduktora ciśnienia	2019	13 942,55	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Rątach, dz. nr 87
125.	Montaż reduktora ciśnienia	2019	13 476,33	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: w Rybakach, dz. nr 22
126.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200 (zakup urządzeń)	2019	3 700,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 120 mb w Somoninie
127.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2019	10 775,21	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 93 mb w Hopowie, dz. nr 11/9, 10/6, 319/6, 319/3, 11/2
128.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2019	7 516,42	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 113,5 mb w Egiertowie, dz. nr 23/60, 23/70, 23/72
129.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2019	7 288,31	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 110 mb w Ostrzycach, ul. Sosnowa dz. nr 252/10
130.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 63	2019	1 920,11	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				Efekt: na odcinku 46 mb w Wyczechowie, dz. nr 49/23
131.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2019	21 642,40	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 232 mb w Egiertowie dz. nr 51/2, 48/6
132.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej ciśnieniowej Ø 160	2019	165 239,95	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 2280 mb w Borczu dz. nr 43/2, 43/3, 42/1, 63/3, 39/2, 55/21, 55/19, 118/2, 118/1, 52, 66/1, 67, 69, 108, 46/1, 46/2
133.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Ø 200	2019	37 113,54	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 386,5 mb w Egiertowie, dz. nr 52/23, 52/24, 52/25 (nieodpłatne przekazanie)
134.	Spektrofotometr z termostatem	2019	11 988,65	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Oczyszczalnia w Sławkach
135.	Badania/ analiza sieci wodociągowych	2019	13 054,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej
136.	Badania / analiza sieci kanalizacyjnych	2019	9 590,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej
137.	Badania / analiza osadu	2019	2 010,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
				Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej
138.	Badania/ analiza gleby	2019	1 200,00	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: Monitorowanie jakości wód pobieranych na cele komunalne oraz w sieci wodociągowej
139.	Modernizacja sieci wodociągowej z rur azbestowych na rury Ø 100	2019	12.422,32	Realizacja: Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Spółka z o. o. w Sławkach Efekt: na odcinku 153 mb w Goręczynie, ul. Szkolna, dz. nr 65/4, 66/3
ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY				
140.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania koncesji na wydobywanie kopalin (brak decyzji)	2018	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski
141.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji dotyczących rekultywacji i decyzji uznających rekultywację za zakończoną (brak decyzji)	2018	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski
142.	Przeprowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej	2018	działalność statutowa	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
143.	Przeprowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej	2019	działalność statutowa	Realizacja: Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
144.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji dotyczących rekultywacji i decyzji uznających rekultywację za zakończoną (brak decyzji)	2019	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski
145.	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wydania koncesji na wydobywanie kopalin (brak decyzji)	2019	koszty administracyjne	Realizacja: Powiat Kartuski
GOSPODARKA ODPADAMI				
146.	Podpisanie umowy z konsorcjum firm PHU SANIKO i ELWOZ na odbiór i zagospodarowanie odpadów	2018	3 084 480,00	Realizacja: Gmina Somonino
147.	Unieszkodliwianie azbestu na terenie Gminy Somonino	2019	24 300,00	100 % zostało dofinansowane ze środków

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
	poprzez udział w projektach dofinansowujących			Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Usunięto 54 Mg odpadów.
ZASOBY PRZYRODNICZE				
148.	Ochrona i rozwój form ochrony przyrody	2018	koszty bieżące w ramach działalności odpowiedzialnych instytucji	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco
149.	Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	2018	koszty bieżące w ramach działalności Nadleśnictw	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco
150.	Budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej nad Jeziorem Połczyńskim w miejscowościach Połczyno i Kamela	2018	411 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych
151.	„Pomorskie Szlaki Kajakowe – Szlakiem Raduni”	2018	877 762,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych, rozwój infrastruktury turystycznej
152.	Budowa bieżni prostej boiska sportowego wraz z trybunami w Goręczynie oraz remont bieżni lekkoatletycznej w Somoninie	2018	487 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
153.	Budowa boiska przy szkole w Borczu – (dokumentacja)	2018	8 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
154.	Budowa placu zabaw w Borczu i rozbudowa placów zabaw w Kaplicy, Połczynie i Starkowej Hucie	2018	100 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
155.	Budowa parkingu przy Szkole Podstawowej w Somoninie ul. Osiedlowa	2018	9 999,88	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
156.	Pomorskie Szlaki Kajakowe – Szlakiem Raduni (Przystań	2019	492 825,58	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
	w Somoninie, Przystań kajakowa w Ostrzycach nad Rzeką Radunią)			Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych, rozwój infrastruktury turystycznej
157.	Budowa bieżni prostej boiska sportowego wraz z trybunami w Goręczynie oraz remont bieżni lekkoatletycznej w Somoninie	2019	71 329,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
158.	Budowa placów zabaw z siłownią zewnętrzną	2019	4 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
159.	Budowa placu zabaw z siłownią zewnętrzną w Borczu	2019	102 777,08	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: rozwój infrastruktury rekreacyjnej
160.	Budowa kaszubskiej altany w Sławkach	2019	12 289,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: udostępnianie mieszkańcom zasobów przyrodniczych
161.	Remont kładki dla pieszych na rzece Raduni w Ostrzycach	2019	50 265,55	Realizacja: Gmina Somonino
162.	Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	2019	koszty bieżące w ramach działalności Nadleśnictw	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco
163.	Ochrona i rozwój form ochrony przyrody	2019	koszty bieżące w ramach działalności odpowiedzialnych instytucji	W okresie sprawozdawczym w Gminie Somonino ochrona prowadzona jest na bieżąco
POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE				
164.	Zakup samochodu dla OSP Goręczyno	2018	329 000,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zapewnienie bezpieczeństwa środowiska i mieszkańców
165.	Rozbudowa budynku OSP w Kamela	2018	12 300,00	Realizacja: Gmina Somonino
166.	Wpłaty na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży	2018	5 000,00	Realizacja: Gmina Somonino

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2018, 2019	Koszt (zł)	Podmiot realizujący / dodatkowe informacje
	Pożarnej celem dofinansowania zakupu samochodu rozpoznawczo-ratowniczego dla Komendy Powiatowej Straży Pożarowej.			Efekt: zapewnienie bezpieczeństwa środowiska i mieszkańców
167.	Dotacja celowa dla Powiatu Kartuskiego jako udział własny w realizacji projektu pn. „Wsparcie systemu ratownictwa oraz zarządzania kryzysowego na terenie Powiatu Kartuskiego poprzez zakup specjalistycznego sprzętu na potrzeby jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego”	2018	47 961,00	Realizacja: Gmina Somonino Efekt: zapewnienie bezpieczeństwa środowiska i mieszkańców
168.	Rozbudowa budynku OSP Kamela	2019	12 300,00	Realizacja: Gmina Somonino

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w czasie ankietyzacji, Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Somonino w 2018 roku jako Załącznik nr 1 do uchwały Nr IX/85/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 14 czerwca 2019 r. oraz Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Somonino w 2018 roku jako Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XIX/191/2020 Rady Gminy Somonino z dnia 30 czerwca 2020 r. W sprawozdaniach znajdują się szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych zadań.

4. ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY SOMONINO W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Informacje dotyczące wydatków Gminy Somonino w okresie sprawozdawczym przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 16. Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2018-2019

Wyszczególnienie wydatków w poszczególnych latach	Wielkość wydatków w poszczególnych latach (zł)	
	2018	2019
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	1 034 509,55	4 898 636,06
Dział 600 - Transport i łączność	8 452 173,24	12 587 917,45
Dział 630 - Turystyka	1 782 378,40	551 490,44
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	222 088,83	181 341,04
Dział 710 - Działalność usługowa	59 451,02	67 033,32
Dział 750 - Administracja publiczna	4 156 185,16	4 760 930,12
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	70 283,45	62 601,28
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 020 810,41	499 366,00
Dział 757 – Obsługa długu publicznego	276 024,01	384 272,49
Dział 801 - Oświata i wychowanie	15 841 462,72	16 897 642,80
Dział 851 – Ochrona zdrowia	254 452,04	414 992,88
Dział 852 - Pomoc społeczna	3 077 165,81	3 554 248,61
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	585 146,00	360 044,55
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	229 423,10	188 961,08
Dział 855 - Rodzina	20 091 309,93	22 504 051,25
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 134 172,09	2 564 877,83
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 092 326,71	1 143 338,85
Dział 926 - Kultura fizyczna	-	492 823,89
ogółem	61 655 328,08	72 114 569,94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu Gminy Somonino i danych GUS

Wydatki budżetowe Gminy Somonino wzrosły z 61,7 mln zł w 2018 r. do 72,1 mln zł w 2019 r. W tym czasie wydatki w dziale 900 - gospodarka komunalna i ochrona środowiska znacząco wzrosły ze 2,1 mln zł w 2018 r. do 2,6 mln zł w 2019 r. Udział wydatków w dziale 900 - gospodarka komunalna i ochrona środowiska w ogólnej sumie wydatków wyniósł 3,5 % w 2018 r. i 3,6 % w 2019 r.

5. ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI REALIZOWANYMI NA POZIOMIE POWIATOWYM

Analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami realizowanymi w zakresie ochrony środowiska na szczeblu powiatowym pozwalają stwierdzić, że:

- co do zasady zadania przewidziane na szczeblu powiatowym i gminnym są ze sobą spójne ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu i realizacji poszczególnych zadań jednak wskazany brak spójności w sposobie zapisu poszczególnych zadań nie wynika z tego, że zadania się wykluczają, ale z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań,
- realizowany zakres tematyczny zadań jest podobny.

Ogólnie należy stwierdzić, że podejmowane działania mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów, dlatego treść i zgodność wdrażanych zadań i realizowanych inwestycji należy ocenić pozytywnie.

6. OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że podstawowymi **barierami w realizacji zadań** przewidzianych w programie ochrony środowiska są:

- bariery finansowe – spowodowane niewystarczającą ilością środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska,
- bariery związane z niewystarczającą świadomością ekologiczną – wynikające z braku wiedzy i pełnego przekonania o potrzebie ochrony środowiska przez poszczególne podmioty i mieszkańców, istnieje przekonanie, że np. oszczędzanie wody czy segregowanie odpadów w skali pojedynczego gospodarstwa domowego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,
- bariery prawne – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem (np. z zakresu strategicznych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko), co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty,
- bariery wynikające ze zmienności przepisów – co związane jest choćby z faktem szybko zmieniającego się prawa w zakresie sposobów segregacji odpadów (nowe rozporządzenie), które np. dla mieszkańców może być niejasne.

7. TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Poniżej, w formie tabeli przedstawiono **wartości** poszczególnych **wskaźników** w latach 2018-2019.

Tabela 17. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2018-2019

Lp.	Wskaźniki	2018	2019
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	dwutlenek azotu (NO ₂),	A	A
	tlenek węgla (CO),	A	A
	benzen (C ₆ H ₆),	A	A
	ozon (O ₃),	A (D2)	A (D2)
	pył PM10,	C	A
	pył PM2,5,	A (C1)	A1
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyłach PM10,	C	C
	metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłach PM10.	A	A
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	tlenki azotu (NO _x),	A	A
	ozon (O ₃)	A (D2)	A (D2)
3.	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej ogółem (%)	0,3	3,1
Zagrożenia hałasem			
4.	Czy notowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu?	brak badań	brak przekroczeń

Lp.	Wskaźniki	2018	2019
			poziomu hałasu kolejowego
5.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem (km)	3,8	3,8
Pola elektromagnetyczne			
6.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	brak badań	brak przekroczeń
Zasoby wodne			
7.	Stan wód powierzchniowych badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	zły	zły
8.	Stan chemiczny Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach 13, 28	nie oceniano	dobry
9.	Stan ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach 13, 28	nie oceniano	dobry
10.	Klasyfikacja stanu wód podziemnych monitorowanych na terenie Gminy Somonino przez PIG-PIB	brak pomiarów	II – wody dobrej jakości
Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarowanie wodami			
11.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m ³)	31,1	31,9
12.	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej (%)	99,9	99,9
13.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km)	149,6	151,0
14.	Liczba czynnych przyłączy wodociągowych (sztuk)	2 978	3 034
15.	Woda dostarczona gospodarstwu domowemu (tys. m ³)	329,2	343,1
16.	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej (%)	76,0	76,4
17.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	89,5	92,6
18.	Liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych (sztuk)	1 799	1 841,0
19.	Ścieki komunalne odprowadzone do sieci kanalizacyjnej i oczyszczone w ciągu roku (tys. m ³)	291,2	259,1
20.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	542	630
21.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	39	58
Zasoby geologiczne i gleby			
22.	Liczba decyzji określających warunki rekultywacji wydanych w danym roku	0	0

Lp.	Wskaźniki	2018	2019
23.	Liczba decyzji uznających rekultywację za zakończoną wydanych w danym roku	0	0
24.	Liczba eksploatowanych złóż	1	1
Gospodarka odpadami			
25.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (t)	1 416,61	1 473,82
26.	Zmieszane odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca (kg)	133,8	136,8
27.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%) – został osiągnięty	5,98 %	10,38 %
28.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu (%) – został / nie został osiągnięty	30 %	35,40 %
29.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%) – został osiągnięty	92 %	102 %
Zasoby przyrodnicze			
30.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (ha)	5 847,17	5 857,19
31.	Liczba pomników przyrody	9	9
32.	Lesistość (%)	37,6	37,7
33.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	4 211,64	4 222,66
Poważne awarie przemysłowe			
34.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
35.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
36.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych Gminy Somonino, GUS, WIOŚ i GIOŚ

8. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Wśród najistotniejszych zrealizowanych zadań i osiągniętych **efektów realizacji** „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” wymienić należy **zmiany o charakterze pozytywnym i negatywnym**.

Zmiany **pozytywne** w latach 2018-2019 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Podejmowane działania w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii i wymiany źródeł ogrzewania budynków przynoszą pozytywne efekty w postaci ograniczenia zanieczyszczenia powietrza np. w zakresie pyłu zawieszonego PM10.
2. Modernizacja dróg gminnych i powiatowych w miarę możliwości finansowych - dzięki czemu możliwe jest obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa. Jednocześnie realizowane są zadania związane z rozbudową infrastruktury dla pieszych i rowerzystów co daje możliwości różnicowania form transportu i wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.
3. Brak zagrożenia ze strony pól elektromagnetycznych ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych norm.
4. Dobry stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych wg danych za lata 2016-2019.
5. Pełne zwodociągowanie opisywanego obszaru.
6. Występowanie w punktach monitoringowych na terenie Gminy Somonino wód podziemnych klasy II – wody dobrej jakości.
7. Jakość wód dostarczanych siecią wodociągową spełnia wymagane normy, a w przypadku incydentalnych przekroczeń podejmowane są skuteczne działania naprawcze. Modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości. Prowadzona jest konsekwentna modernizacja sieci wodociągowej.
8. Osiągnięcie wymaganych poziomów w zakresie gospodarki odpadami:
 - a. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2018 r.
 - b. poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2018-2019.
 - c. poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w latach 2018-2019.
9. Dofinansowanie działań proekologicznych.
10. Prowadzenie szkoleń rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej.
11. W latach 2018-2019 na terenie Gminy Somonino nie było zlokalizowanych zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej. Wg ewidencji prowadzonej przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach na terenie Gminy Somonino w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska.

Zmiany **negatywne** w latach 2018-2019 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Utrzymanie niskiej jakości powietrza w zakresie stężeń docelowych B(a)P, a także poziomu długoterminowego dla ozonu w kontekście ochrony zdrowia dla całej strefy pomorskiej do której należy Gmina Somonino.
2. Brak pełnej informacji o występujących, potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych. Brak możliwości rzetelnej kontroli szczelności zbiorników.
3. Zły stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem części Gminy Somonino.
4. Brak możliwości technicznych do przyłączenia części mieszkańców do sieci kanalizacyjnej co skutkuje występowaniem potencjalnie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych. Spowodowane jest to brakiem sieci kanalizacyjnej na terenach zabudowy rozproszonej.
5. Brak osiągnięcia w okresie sprawozdawczym wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2019 r.
6. Mała liczba badań monitoringowych (np. w zakresie hałasu) lub ich brak co utrudnia analizę stanu środowiska.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz dane przedstawione w formie tabelarycznej w poprzednim rozdziale należy pozytywnie ocenić realizację programu ochrony środowiska Gminy Somonino. **Przeważają pozytywne aspekty podejmowanych działań** co odzwierciedla się zarówno we wskaźnikach jak i podejmowanych zadaniach.

Warto zaznaczyć, że ważne jest uwzględnianie w nowopowstających lub zmienianych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie wydawania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, na bazie których udzielane są pozwolenia na budowę:

- uwzględnianie zachowania terenów zielonych,
- stosowanie wymagań udziału powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych,
- przestrzeganie określonych wymagań ochrony powietrza (stosowanie ekologicznych niskoemisyjnych systemów grzewczych, odnawialnych źródeł energii tam gdzie jest to technicznie możliwe).

9. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku **monitorowania i sprawdzania efektów realizacji** wobec obowiązującego dotychczas „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” za lata 2018-2019.

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska. Jest jednym z najważniejszych kryteriów, na podstawie których tworzona jest nowa polityka.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania. Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ. Będzie on dotyczył lat 2020-2021.

Wybrane akty prawne:

Stan prawny na sierpień 2022 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2351),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 888),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2028),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 255),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2018-2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	9
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2018-2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	10
Tabela 3. Zestawienie kategorii dróg występujących w Gminie Somonino	12
Tabela 4. Długość dróg powiatowych na terenie Gminy Somonino	12
Tabela 5. Ocena stanu dróg powiatowych w Gminie Somonino	12
Tabela 6. Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego dla dróg krajowych na terenie Gminy Somonino wg GPR 2010, 2015 i 2020/2021 r. celem porównania zachodzących zmian	14
Tabela 7. Wyniki pomiaru hałasu kolejowego w Gminie Somonino.....	15
Tabela 8. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Somonino ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	18
Tabela 9. Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Somonino	19
Tabela 10. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek i Jezior obejmujących swym zasięgiem Gminę Somonino.....	21
Tabela 11. Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obejmujących Gminę Somonino– dane za lata 2016 i 2019	23
Tabela 12. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Somonino przebadanych w latach 2018-2019	26
Tabela 13. Zestawienie firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów na terenie Gminy Somonino	31
Tabela 14. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Somonino zrealizowanych w latach 2018-2019	42
Tabela 15. Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2018-2019	62
Tabela 16. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2018-2019	64

SPIS RYCIN

Ryc 1. Mapa Gminy Somonino i okolic.....	7
Ryc 2. Sieć elektroenergetyczna linii niskiego napięcia na terenie Gminy Somonino	16
Ryc 3. Sieć hydrograficzna Gminy Somonino na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek	18
Ryc 4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – rzeczne	20
Ryc 5. Granice Jednolitych Części Wód Podziemnych.....	23
Ryc 6. Zasięg Głównych Zbiorników Wód Podziemnych	24
Ryc 7. Odczyn (pH) gleb Gminy Somonino.....	27
Ryc 8. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Somonino	28
Ryc 9. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Somonino	28
Ryc 10. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Somonino	29
Ryc 11. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Somonino.....	29
Ryc 12. Rezerwat Przyrody na tle Gminy Somonino	34
Ryc 13. Parki Krajobrazowe na terenie Gminy Somonino	35
Ryc 14. Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony na tle Gminy Somonino	35
Ryc 15. Granice Obszarów Chronionego Krajobrazu	36
Ryc 16. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie Gminy Somonino.....	36
Ryc 17. Lokalizacja pomników przyrody na terenie Gminy Somonino	37